

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 23 juni 2022

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Dames en heren. Ik heet u allemaal hartelijk welkom bij deze vergadering van de raad van de stad Haarlem. En er ligt ... Deze vergadering is gewijd aan de behandeling van het jaarverslag en de jaarrekening 2021. Anders dan voorgaande jaren is er dit keer geen Duisenberg onderzoeksrapport ter bespreking, maar we komen wel op oude aanbevelingen terug. Namelijk een voorstel van de rapporteurs inzake opvolging van eerder aangenomen aanbevelingen. Omdat dat zo was, heeft het presidium in haar wijsheid gezegd, dan kan de spreektijd ook iets korter zijn en wellicht zijn we redelijk op tijd klaar. Maar we zullen het zien. Extra aanwezig in ons midden in de accountant, de heer Arjan Schutgens. Heel hartelijk welkom. Het gebeurt heel weinig dat in de vergadering van de raad een niet-lid van de raad en niet-lid van het college aanwezig is. Maar we zijn blij dat u er bent om een toelichting te geven op het verslag van de accountant en om vragen te beantwoorden. Wij spreken straks volgens de gebruikelijke volgorde. Eerst de oppositie, dan de coalitiepartijen en dat om en om op grootte. En misschien ook goed dat u zich realiseert dat de vragen die u stelt aan de accountant ook spreektijd kosten.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Het voorstel is om agendapunt 3 te laten vervallen. Want er is niets waarover geheimhouding kan worden opgelegd, bekrachtigd of opgeheven. Kunt u zich verder vinden in de agenda? Dat is het geval.

Hamerstuk met stemverklaring

4. Begroting 2023 en het meerjarenperspectief 2024-2027 gemeenschappelijke regeling Cocensus

De voorzitter: Dan gaan wij naar agendapunt 4. En dat is de begroting 2023, meerjarenperspectief 2024-2027 van de gemeenschappelijke regeling Cocensus. En daar is alleen een stemverklaring over heb ik begrepen. De heer Drost.

De heer Drost: Ja, even van de orde. Er is iemand aanwezig, maar er is ook nog iemand tijdelijk afwezig en dat is mevrouw Schneiders-Spoor. Even ter informatie.

De voorzitter: Aha. Dit is niet de stemverklaring, maar dit is een mededeling. Dank u wel. Fijn dat ze nog wel komt. Ik zie trouwens nu dat er daar nog een stoel leeg is. Dus misschien betekent dat dat er ... Eens even kijken. Mevrouw Hartman, aha. Nee, die zit er wel.

De heer ...: Oh, sorry, sorry, sorry.

De voorzitter: De heer Van den Raadt is er niet. Oké. Nou wij worstelen ons toch door deze vergadering heen dan. En wellicht komt die ook nog. Dan zijn wij nog steeds bij agendapu... Oh, hij is ziek, dus hij komt niet meer. Oké. Dan wensen we hem beterschap, want wellicht volgt hij onze vergadering. Dan zijn we nog steeds bij agendapunt 4, want ik heb nog steeds geen stemverklaring gehoord. En iemand wilde volgens mij een stemverklaring geven. Aha. Nou, we stellen het gewoon vast.

Bespreekpunten

De voorzitter: Dan gaan we door naar de bespreekpunten.

1.1 Toelichting accountant op accountantsverslag en controle en gelegenheid tot stellen van vragen

De voorzitter: En het eerste punt daarin is agendapunt 5.1, de toelichting van de accountant op het accountantsverslag en de controle die hij heeft uitgevoerd en gelegenheid tot het stellen van vragen. Ik wil graag het woord geven aan de heer Schutgens.

De heer Schutgens: Ja, dank u wel. Ik ga even staan, want het is best een grote zaal. En volgens mij hebben heel veel mensen mij ... Een aantal heb al gezien tijdens een eerst raadsinformatiebijeenkomst. Een heel aantal mensen natuurlijk nog niet. Mijn naam is Arjan Schutgens, eindverantwoordelijke ook voor de controle van uw gemeente. We hebben dit voor het tweede jaar gedaan dit jaar. Dus afgelopen jaar, een eerstejaarscontrole is altijd een heel intensief proces. En we zien eigenlijk nu in zo'n tweede jaar dat die samenwerking toch steeds meer mooie vormen eigenlijk aanneemt en dat we dus toch wel zien dat dat proces steeds efficiënter en ook beter loopt. Dus ook weer voldoende redenen nog steeds om wel te blijven evalueren om te zien waar het nog steeds beter kan natuurlijk. Wij hebben gisteren een controleverklaring verstrekt. Dat is een verklaring met een goedkeurend oordeel op getrouwheid en op rechtmatigheid. En eigenlijk betekent dat dat de jaarrekening die u vanavond gaat behandelen, dat de cijfers die daarin staan, dat die getrouw zijn. Dus juist en volledig, maar ook dat die voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften. En dat betekent dat de bestedingen daarin voldoen aan de wet- en regelgeving die daarvoor van toepassing is. En die heeft u ook eerder dit jaar of vorig jaar vastgesteld in uw controleprotocol. Als we dan even terugblikken naar de voorgaande auditcommissie, dan hebben we met die auditcommissie een auditplan afgesproken met een aantal thema's en aandachtspunten voor de controle. En ik wil eigenlijk met name even stilstaan bij die drie thema's. Want u heeft het verslag kunnen zien, het is best een lijvig en omvangrijk verslag, omdat daar ook gewoon heel veel verplichte rapporteringsthema's in terugkomen. En ik wil eigenlijk stilstaan bij de grondexploitatie, het sociale domein en de Europese aanbestedingen. Ook drie thema's die eigenlijk bij veel gemeenten ook elk jaar wel terugkomen en waar de foutgevoeligheid op rechtmatigheidsfouten of getrouwheidsfouten eigenlijk ook al altijd het grootste is. Nou, als we even kijken naar de grondexploitatie, dan zien we eigenlijk dat die, als we kijken naar de omvang van uw gemeente en de omvang van die grondpositie, nou dat die redelijk goed te overzien is. Met korte doorlooptijden naar de toekomst en ook veelal winstgevend projecties daarin. Toch is het altijd goed om met name naar de toekomstige prognoses van opbrengsten en kosten om daar goed naar te kijken en om te kijken of dat plausibel is. Dus we hebben daar ook onze specialisten van Deloitte Real Estate ingezet om met ons mee te kijken. En daar komen in ieder geval geen bevindingen uit die van invloed zijn op uw jaarrekening. Tweede thema. Ik zal eerst even de Europese aanbestedingen nog behandelen. We zien ook elk jaar terug dat daar ook bij jullie gemeente rechtmatigheidsfouten uit naar voren komen. Dus feitelijk dat inkopen die gedaan worden niet in overeenstemming zijn met de, ja, daarvoor geldende aanbestedingsregels. We zien wel dat die fout afgenomen is, van 3,5 miljoen naar 2,4 miljoen. Dus dat is ook eigenlijk wel de trend, zoals we die ook met elkaar hadden willen zien en ingezet zijn, ingezet hebben. En wat we ook zien is dat daar met name fouten naar voren komen, ja, die voortkomen uit contracten die in het verleden al onrechtmatig zijn aanbesteed. Dus dat is wel goed om te zien dat er geen nieuwe aanbestedingsfouten of onrechtmatige inkopen hebben plaatsgevonden. En we zien ook dat dit één van de thema's is die de ambtelijke organisatie als een prioriteit heeft benoemd en daar ook heel gericht acties op uitzet. Het laatste onderwerp wat ik nog even toelicht, gaat over het sociale domein. Ja, ook daar zien we dat gemeenten en u ook afhankelijk bent van zorgaanbieders. Dus je bent afhankelijk van de productieverantwoording en de controleverklaringen die daarbij komen. Ja, en

die afhankelijke positie betekent dus ook dat wanneer er geen controleverklaring bij zo'n productieverantwoording zit, dat u als gemeente eigenlijk weinig weet, te weinig weet, over de prestatielevering van die zorg. En u neemt deze zelf, kwantificeert u deze al als onzeker. En wij nemen die onzekerheid ook over. Dat geldt dan heel specifiek voor de zorg in natura. En als we dan kijken naar de persoonsgebonden budgetten, dan zien we dat u afgelopen jaar wel interne controles heeft kunnen verrichten om die totale onzekerheid van die geldstroom terug te brengen. Nou, van de ene kant is dat natuurlijk heel positief. Van de andere kant zien we ook dat er naar aanleiding van dat onderzoek bevindingen zijn geconstateerd die u zelf ook als fout meeneemt en kwantificeert. Nou die ziet u ook in ons verslag terug. Dus wij nemen dat ook over als fouten en onzekerheden. Maar het is wel goed ook om komend jaar te zien van, ja, wat zijn dat nou voor fouten en wat gaan we nou daaraan in de toekomst doen om die fouten zeg maar verder terug te dringen. Dan wil ik afsluiten met een toelichting die we hebben opgenomen over de financiële positie. Wij hebben in de raadsintroduktie of de startbijeenkomst zijn we daar wat uitvoeriger bij stilgestaan bij de ontwikkeling van uw financiële positie. Als we kijken in de jaarrekening 2021 dan valt echt op dat het gerealiseerd saldo van baten en lasten en het gerealiseerd resultaat fors hoger is dan het begrote resultaat. Wij merken dat overigens bij heel veel gemeenten op. Hoeveel honderdduizend plus gemeenten zien we dat dat toch wel een trend aan het worden is. En enerzijds is dat goed te verklaren. Door incidentele baten, uitkeringen van de rijksoverheid, die pas relatief laat in het jaar bekend worden gemaakt, waar je dus eigenlijk in je laatste begrotingswijziging onvoldoende op zou kunnen inspelen. Van de andere kant zien we ook over de gehele linie, ook in jullie jaarverslag, dat daar een onderuitputting plaatsvindt aan de kostenkant. Dus dan stellen wij ook de vraag van, hé we zien dat daar bepaalde activiteiten worden gepland en daaraan kosten worden geraamd en dat dat niet gerealiseerd wordt. En dan is de vraag, ja, is dat wel mogelijk met de ambtelijke organisatie, de capaciteit die je hebt, om al die activiteiten die gepland waren ook uit te kunnen voeren. Daar wil ik eigenlijk mee afsluiten.

De voorzitter: Dan dank ik u hartelijk. Maar wellicht zijn er raadsleden die nog vragen hebben voor de accountant. Is dat het geval? Ja, de heer Smit.

De heer Smit: Voorzitter, ik betreur het dat ik zittend mijn betoog moet doen, maar swa. Geachte accountant, u schrijft dat alle baten en lasten van de gemeente zichtbaar moeten zijn in de jaarrekening en niet rechtstreeks in het eigen vermogen mogen worden gemuteerd. En daarmee constateert u dat het resultaat van alle baten en lasten 38 miljoen bedraagt. Waarom kan dan tussentijds 6 miljoen euro toegevoegd aan de reserves, waardoor aan de Haarlemmers een resultaat van 32 miljoen wordt gepresenteerd. Dat lijkt toch in tegenspraak met uw constatering? Graag uw toelichting daarop.

De voorzitter: Ik kijk even of er nog andere vragen zijn?

De heer Smit: Nou ik heb er nog twee. '...' (buiten microfoon).

De voorzitter: Oh, dan denk ik dat het beter is dat u ze even benoemt en dat u ze dan ...

De heer Smit: '...' antwoord geven '...' (buiten microfoon).

De voorzitter: Jawel, maar tegelijkertijd wordt het dan ... Dat kan heel lang vergen, dus ik ... Stelt u gewoon uw vraag.

De heer Smit: Ik stel de tweede vraag ook. In 2014 bedroeg het benodigde weerstandsvermogen van 13,3 miljoen 3 procent van de uitgaven. In 2021 is het weerstandsvermogen van 15 miljoen 2,4 procent van alle

uitgaven. Acht u het logisch dat de risico's in de loop der jaren kleiner zijn geworden? Dat is vraag twee. En vraag drie is, heeft u in 2022 voldoende instrumentarium om te meten of en hoe de eerste en tweede line of defence in de ambtelijke organisatie sterker en constanter zijn gaan functioneren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Eén moment, want er zijn nog een paar vragen. Mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Ja. Ja, wij hadden een vraag over het auditverslag en de manier waarop we duurzaamheid, ja, verder kunnen vervlechten, dat dat ook daarin terugkomt. We hadden begrepen dat binnen de aanbesteding van het wisselen van de accountant dat daar extra om werd gevraagd. En we vroegen ons af hoe dat verder vorm krijgt?

De voorzitter: De duurzaamheid in het verslag van de accountant. Goed. De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja. Dank u wel, voorzitter. En ook dank u wel aan de accountant voor dit goed werk. Ten aanzien van de zorg en de jeugdzorg worden er grote onzekerheden geconstateerd, maar er wordt ook geschreven dat er verbeteringen zijn ingezet. Kan de accountant iets meer vertellen over die verbeteringen en ook over de onzekerheden die zijn gevonden? En of hij nog ideeën heeft hoe die verbetering gemaakt wordt? Of hij daar ook zicht op heeft hoe dat loopt?

De voorzitter: Dank u wel. Ja, mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Ja. Dank u wel, voorzitter. In het accountantsverslag wordt er ook een aanbeveling gedaan. Want we eindigen dit jaar met een toch wel onverwacht flink overschot van 32 miljoen. En de accountant verwijst ook in het verslag naar het realiteitsgehalte van de begroting en doet ook een aanbeveling om in 2022 nader onderzoek te doen naar die oorzaak van het rekeningssaldo en te bezien hoe het realiteitsgehalte en die voorspellende waarde van de begroting is te verbeteren. Nou willen we natuurlijk voorkomen dat we dit jaar precies met hetzelfde resultaat terechtkomen. Maar kan de accountant iets meer toelichten? Want wij hebben in de commissie bestuur hebben we dit eigenlijk ook gevraagd en hebben we een afpeiling gekregen van waar bestaat dat bedrag nou uit? Maar hoe voorkom je nou dat je volgend jaar weer in dezelfde positie zit? Kan de accountant daar iets meer toelichting op geven?

De voorzitter: Dank u wel. En let u er allemaal op dat voor de verstaanbaarheid het handig is als u de microfoon zo dicht mogelijk bij uw mond heeft. Ik kijk even rond nog of er nog meer vragen zijn voor de accountant. Op dit moment niet. Dan geef ik u het woord.

De heer Schutgens: Ja, dank u wel. Ik had ... Ik heb de vragen opgeschreven. De eerste vraag heb ik ... Als ik het goed heb begrepen, ging ook over de analyse tussen het saldo, of het gerealiseerd saldo van baten en lasten, en uw mutaties in het vermogen daarin en uiteindelijk het gerealiseerd resultaat. Eigenlijk is dat ook een verslaggevingstechnisch voorschrift over hoe je dat verwerkt. Dus eigenlijk gaan alle baten en lasten lopen altijd via de exploitatie en leiden dus ook tot een gerealiseerd saldo van baten en lasten. En vervolgens worden alle mutaties in de reserves die eigenlijk afgelopen jaar door de raad zijn goedgekeurd, die worden dan ook daarna verwerkt. Dat leidt per saldo tot een mutatie van zes miljoen. We zien daar een heel aantal toevoegingen aan de reserves en onttrekkingen aan reserves die in 2021 nog zijn besloten. En die leiden uiteindelijk tot een gerealiseerd resultaat. Wij gaan meestal ook bij de analyse van dat resultaat uit van het saldo van baten en lasten, dus voordat alle mutaties in de reserves zijn gedaan. Want dat saldo van baten en lasten laat ook eigenlijk zien op welke wijze je zeg maar inteert op je vermogen en wat het feitelijk resultaat is.

De voorzitter: Ja, ga uw gang, mijnheer Smit.

De heer Smit: Verdient het dan geen voorkeur om eigenlijk het saldo van baten en lasten tot resultaat te benoemen, zichtbaar voor de Haarlemmers, en dan pas die zes miljoen af te boeken?

De heer Schutgens: Nou dat zou heel goed kunnen. Alleen ja, dat is natuurlijk wel een verslaggevingstechnisch thema. Dus dat zou dan bij de commissie BBV aangekaart moeten worden of dat het ... Of dat zou moeten. Dank u wel. Tweede vraag ging over het weerstandsvermogen. Eigenlijk is het weerstandsvermogen natuurlijk een redelijk subjectief begrip, want dat is een kwantificering of een analyse van de risico's. Dat doet de organisatie zelf. En die worden gekwantificeerd naar een behoefte aan weerstandscapaciteit. Dat kan jaarlijks wijzigen. Dat kan ook wijzigen door trends die er ontstaan en ontwikkelingen waar we nu in zitten. Maar dat kunnen ook specifieke risico's zijn voor uw gemeente. Vervolgens worden die afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit en komt daar inderdaad een ratio uit. Zo wordt dat gemeten en wordt dat ook toegelicht. Dus het kan heel goed zijn dat bepaalde risico's en kwantificering van die risico's in de loop van de tijd wijzigen. Ik moet daar ook bij zeggen dat wij met name ook kennis nemen van de vraag van heeft de gemeente een risicoanalyse gemaakt en de risico's gekwantificeerd? Zoals dat ook voorgeschreven wordt. Wij doen geen onderzoek of controle naar de betrouwbaarheid of plausibiliteit van die risico's en de onderbouwingen daarvan.

De voorzitter: Ja, een korte vervolgvraag.

De heer Smit: Doet u soms vergelijkende onderzoeken tussen de gemeentes onderling als het gaat om het percentage van de ex... Van de lasten die toegerekend worden aan het risicovermogen?

De heer Schutgens: Ja, we hebben een aantal benchmarks waarin we dat vergelijken. Ik heb die informatie niet paraat nu, maar wij kunnen dat ... wij hebben dat wel inzichtelijk. De derde vraag die gesteld werd, ging over de vraag of wij voldoende instrumentarium hebben om inderdaad te kunnen beoordelen of die eerste en tweede line of defence of dat, en dat vertaal ik het even vrij, of daar in ieder geval de stappen in gezet kunnen worden, zoals we die ook afgelopen jaar in de managementletter hebben gerapporteerd en waar we ook een aantal deep dive sessies over hebben gehad. We hebben twee, zowel op de Europese aanbestedingen en op het sociaal domein, hebben wij met de ambtelijke organisatie een aantal workshopsessies gehad om te zien hoe die interne beheersing is ingeregeld en hoe je dat inderdaad zou kunnen versterken. Kijk, feitelijk kijken wij in die processen of daar tekortkomingen zijn in de interne beheersing. Nou die zijn er niet. En we proberen ook samen met de organisatie te kijken welke werkzaamheden, die nu vaak door de derde lijn worden uitgevoerd, zou je kunnen vertalen naar beheersmaatregelen in de eerste en tweede lijn. Zodat je eigenlijk van detectieve naar meer preventieve maatregelen gaat. En dat kunnen wij doen aan de hand van interviews en gesprekken, en daar hebben wij ook over gerapporteerd in onze managementletter. De volgende vraag ging over het thema duurzaamheid. Het klopt inderdaad dat wij dat ook als één van de thema's hebben laten terugkomen, omdat we ook in de uitvraag van de gemeente hebben gezien dat jullie dat ook een belangrijk thema vinden. Niet alleen het thema zelf, maar ook duurzaamheidsverslaggeving te willen laten terugkomen in het verslag. Dus wij hebben inmiddels een twee- of drietal gesprekken, interviews, gehouden, ook met de collega's die daarbij betrokken zijn. En je ziet dat daar ook zoekende is van hoe kunnen we dat duurzaamheidsverslaggeving, hoe kunnen we dat nou invullen? Dit is wel natuurlijk iets wat zeker ook op de korte termijn de komende periode echt wel een thema wordt om daar ook transparant over te zijn. En eigenlijk kun je dat pas goed doen op het moment dat ook de duurzaamheidsthema's en beheersmaatregelen ook zodanig zijn ingebed in je organisatie, dat je daar ook KPI's voor kunt formuleren en daar ook aan de voorkant kan aangeven, wat willen we daarmee bereiken. En ook in het verslag dan verantwoording kunt

afleggen, en wat hebben we uiteindelijk gerealiseerd. En in die fase heb ik begrepen, daar zitten jullie ook zelf in om te zoeken van, hé waar willen wij die lat leggen en hoe gaan wij dat de komende jaren invullen? De volgende vraag die ik heb opgeschreven ging over de onzekerheden in het sociaal domein. Terechte vraag ook. Die vraag krijgen wij bij heel veel auditcommissies, van wat kunnen we nou doen om die onzekerheden in die toch wel forse geldstroom om die verder terug te kunnen dringen. Wat wij vaak zien, en dat is ook wat jullie gemeente of wat uw gemeente ook doet, dat is om te kijken om de contacten met de verschillende zorgaanbieders niet alleen per jaar einde te hebben, maar ook gedurende het jaar. Dus periodiek contact, om zo goed mogelijk inzicht te krijgen in de besteding van die middelen in het sociaal domein. We zien ook dat dat gebeurt. Maar het zijn ontzettend veel zorgaanbieders. Het zijn er ... Als je ziet, de aantallen, dan heb je voor tientallen zorgaanbieders van groot tot echt hele kleine zorgaanbieders waar je gewoon dan contact mee moet onderhouden, waardoor je nog steeds in een afhankelijke positie blijft. Dus ook één van de thema's zou kunnen zijn om het aantal zorgaanbieders terug te dringen, zodat die groep ook wat overzichtelijker wordt. En dan inderdaad periodiek contact daarmee te onderhouden.

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja, en de ... Dank u wel, voorzitter. De nieuwe verwerving van zorg en van jeugdzorg die is begonnen ... Die is afgerond of is bijna afgerond. Heeft u nou ook nog zicht op in hoeverre dat dus tot een verbetering gaat leiden? Aangezien er nu toch minder aanbieders zijn waar de gemeente mee te dealen heeft? Heeft u daar een beeld bij?

De heer Schutgens: Nee, daar heb ik op dit geen beeld bij. We hebben inderdaad gezien dat er een aanbesteding liep of loopt of is afgerond, maar die gaat inderdaad pas in zeg maar vanaf het boekjaar 2022. En ja, helaas kijken wij altijd nog even een jaar terug. Maar dat is wel één van de thema's waar we ook over rapporteren aan onze managementletter, dat we dat hebben geconstateerd, dat we dat zien en dat we ook hopen dat daarin dus weer nieuwe afspraken of omstandigheden zijn om die geldstroom beter te beheersen. Misschien ook een thema om de onzekerheid verder terug te dringen. Dus om ook met name te kijken naar die hele grote groep aan kleine zorgaanbieders, waar je ook eigenlijk geen controleverklaring vraagt. En dan toch te kijken van, ja, vinden wij die totale geldstroom die naar de kleine aanbieders gaat, vinden wij die ook echt onzeker of zouden wij met een controle daarop die onzekerheid kunnen terugbrengen naar een veel lager niveau. En dan zul je zien dat die totale onzekerheid wel echt afneemt. De laatste vraag die ik heb opgeschreven die ging ook inderdaad over het stukje financiële positie en de realiteitsgehalte van de begroting en hoe je dit zou kunnen verbeteren. De eerste vraag is dan natuurlijk, welke informatie heb je tussentijds, dus bij de laatste begrotingswijziging tot je beschikking om die begroting op dat moment, of het resultaat, zo te presenteren zodat het de best prognose geeft voor jaareinde. Dus dat is ook de eerste stap die je zou kunnen zetten. Daar hebben we het ook over gehad met de organisatie, van had je nou alle informatie al of had je op dat moment nog echt informatie al die je al had mee kunnen nemen? Eén van die voorbeelden is bijvoorbeeld de verwerking en mutaties van de grondexploitaties. De organisatie kiest er bijvoorbeeld bewust voor om die mutaties pas aan het eind van het jaar te verwerken. Nou dat zou één van die thema's zijn dat als je dat naar voren haalt en ook in de laatste begrotingswijziging meeneemt, dat dat in ieder geval leidt tot minder afwijkingen aan het eind van het jaar.

De voorzitter: Hartelijk dank. Nu komen er toch nieuwe vragen. Ik ... Mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Ik was een beetje laat net met de reactie. Maar ik vroeg me af, want ik heb net een statusupdate gehoord van het thema duurzaamheid binnen ook het verslag en de werkzaamheden van de

audit, of van de accountant. Is het ook mogelijk om dat in een paragraaf samen te vatten voor volgend jaar, wat dan de statusupdate is?

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja. Dank u, voorzitter. Ik lees een belangrijk aandachtspunt voor u. En dat is het eigenlijk ook voor mij. Is dat de begroting ... Dat u constateert dat de begroting meer gebaseerd is op de politiek bestuurlijke ambities dan de werkelijke beschikbare middelen en de capaciteit om het te realiseren. U bent nu volgens mij voor de tweede keer bezig als accountant hier. Dat klopt toch? Ja, het is een aandachtspunt. Het lijkt me dat het vorig jaar ook een aandachtspunt is. Wat ... Ziet u al enige voortgang? Wordt er naar u geluisterd?

De voorzitter: Nog andere vragen? Want anders sluiten we het hiermee af. Niet? Ga uw gang.

De heer Schutgens: Over het thema duurzaamheid, om het op te nemen in de paragraaf. Dat was even de vraag. In een paragraaf in een accountverslag of in uw eigen ... Want dat zou ook kunnen hè, in uw eigen jaarrekening daar een paragraaf over op te nemen. Maar dit is een thema wat we bij de eerstvolgende auditcommissie bijvoorbeeld mee kunnen nemen als een speerpunt voor komend jaar om daar expliciet over te rapporteren. De tweede vraag ging ... Klopt, we hebben inderdaad in ons accountverslag opgeschreven over de politiek bestuurlijke ambities die met name gekoppeld zijn aan die activiteiten en die taken in de begroting. En de vraag is van, ja, hoe ... Dat geven wij ook aan van, is dat realistisch genoeg om met de ambtelijke organisatie en de capaciteit die je hebt dat uit te kunnen voeren? Belangrijkste thema daarin zou wat mij betreft ook zijn om bij de toekomstige begrotingsbehandeling of het bij raadsbesluiten ook daar expliciet niet alleen te kijken van wat is bijvoorbeeld het financiële effect van een raadsbesluit, maar wat is ook de ... Hebben wij ook de mensen en de middelen om daarmee om te kunnen gaan?

De voorzitter: Goed, dan wil ik u heel hartelijk danken voor de toelichting die u heeft gegeven en voor de beantwoording van de vragen. En dat helpt ons ongetwijfeld om de jaarrekening en het jaarverslag 2021 verder te behandelen. Ik heb nog één puntje. Dat wil ik namelijk helemaal aan het begin zeggen, en dan kunt u bevestigen of ik dat goed weergeef. Er is tijdens de commissievergadering van 16 juni door wethouder Botter de toezegging gedaan om de waardering met betrekking tot de dienstverlening op pagina 139 van de jaarstukken aan te passen van geel naar rood. Daarover is dus politiek in ieder geval overeenstemming. College, commissie, die zei van, dat vinden dat eigenlijk rood moet zijn. Maar wij hebben ook begrepen dat wij de jaarstukken niet meer mogen wijzigen nadat de accountant daar zijn goedkeurende verklaring voor heeft gemaakt. En dat we dus om die reden wel politiek met elkaar afspreken van, zo kijken wij ernaar, maar dat we de stukken formeel niet wijzigen. Ja? Goed. Ik krijg een bevestiging van de accountant. Wij mogen de stukken dus niet meer wijzigen nadat de accountant daar zijn oordeel over heeft gegeven. De heer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: En er ligt ook een amendement voor van het CDA en D66. Betekent het dan dat die ook niet kan worden verwerkt?

De voorzitter: Nee, want dat is het raadsbesluit, dus dat is aan u. Dat is niet de stukken waar wij een besluit over nemen. En overigens kom ik daar zo meteen ook nog even op terug. Maar dat staat er los van. Dit gaat alleen over een wijziging in de stukken zelf, in de jaarrekening. Ja? De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Zou de accountant misschien een toelichting kunnen geven wat het laatste moment is eigenlijk dat het college nog een aanpassing kan doen in het jaarverslag dat ze oplevert?

De voorzitter: Nou ja, dat is tot ... Als de ... Nou goed, laat de accountant zelf spreken.

De heer Schutgens: Nou dat kon in feite nog tot gisteren een uur of vier hè. Dus tot het moment dat wij ook de stukken waarmaken en daar de controleverklaring bij verstrekken.

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja, dan is mijn vraag aan het college, waarom het een week gewacht heeft met dit wijzigen en eigenlijk dit gewoon niet gedaan heeft.

De voorzitter: Ja, was op dat moment niet gerealiseerd dat dat voor die tijd gebeurd moest zijn. En ja, toen bleek het niet gebeurd te zijn. Overigens denk ik inderdaad van, we hebben met elkaar volgens mij volstrekte helderheid over hoe we het beoordelen, dus dat lijkt me verder ook niet zo heel veel bijzonders. Behalve dan dat u het even wel formeel weet. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, kunnen we dan niet ... In voorbereiding van het volgend jaarverslag beginnen met een minpunt op dit gebied. Dat u gewoon dat even onder die schaal gaat zitten en dat we niet ineens in het geel zijn en dat er gewoon een ... Dat dat terug te vinden is.

De voorzitter: Nou we zullen eens kijken hoe je dat ...

Mevrouw Van Zetten: Dat is niet heel erg orthodox, maar ...

De voorzitter: Hoe je dat kunt doen.

1.2 Behandeling jaarrekening en jaarverslag 2021

De voorzitter: Goed, dan is aan de orde de behandeling van de jaarrekening en het jaarverslag. En daarbij spreken wij in een aantal ... Of in twee termijnen. In de volgorde zoals ik net ook heb aangegeven. Misschien is het dan goed om nog even in te gaan dat punt van de heer Wiedemeijer, want er staan in het raadsstuk staan ook een paar conclusies over de eerdere Duisenberg aanbevelingen. En eigenlijk is dat een beetje raar. Dat gebeurde omdat er nog geen duidelijkheid was hoe daarmee om te gaan. Maar ondertussen ligt er een stuk van de rapporteurs. En het is toch gek dat je in twee stukken die na elkaar komen verschillende besluitpunten hebt voorliggen als het gaat om die Duisenberg rapportage. Dus ik stel mij voor dat we die beoordeling van de Duisenberg rapportage dat we die gewoon doen bij het punt 5.2.1, opvolging Duisenberg licht aanbevelingen ten behoeve van de behandeling jaarstukken 2021. Mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Even voor mijn begrip, wat betekent dat nu dan voor het amendement?

De voorzitter: Dat zou betekenen, dat wilde ik bij de besluitvorming dan zo meteen even zeggen, dat het amendement daarmee dan overbodig is, omdat dat besluitpunt wordt verwijderd. Want het is wonderlijk ... En als u zegt, we doen het liever via een amendement. Maar het is een beetje raar dat er eerst een stuk voorligt waarin gezegd wordt van, nou het is afgehandeld, en vervolgens een volgend stuk van u zelf waarin staat dat het niet is afgehandeld. En het is raar dat u dat zou moeten regelen met een amendement. Ja? Goed.

Eerste termijn raad (volgens sprekersvolgorde)

De voorzitter: Dan gaan wij nu naar de eerste termijn. En ik wil graag als eerste het woord geven aan de heer Van Kessel van de VVD.

De heer Van Kessel: Ja. Dank u wel, voorzitter, en welkom allemaal. De VVD dankt het college voor het opstellen van het uitgebreide jaarverslag. En het is duidelijk dat ook in 2021 weer enorm veel goed werk verricht is. En dat is zeker niet makkelijk geweest in een jaar waarin corona een grote impact gehad heeft. We mogen blij zijn en trots dat alle professionals van de gemeente Haarlem voor ons aan het werk zijn. Als gemeente zullen we heel voorzichtig moeten zijn op onze arbeidskrachten, want steeds meer organisaties merken de gevolgen van de krappe arbeidsmarkt. De vraag aan de wethouder bedrijfsvoering, hoe Haarlem een aantrekkelijke werkgever kan blijven in de toekomst? En in navolging van de tip van de accountant de vraag aan het college of bij voordrachten voortaan aandacht besteed kan worden of er voldoende ambtelijke capaciteit is om de voordracht uit te voeren, over de ambities daarin? Wie gaat daarover? Welke wethouder? Ik zit even te denken. Maar in ieder geval de wethouder financiën dan. Corona en een krappe arbeidsmarkt hebben het de gemeente heel moeilijk gemaakt om de hoge ambities te halen. De gemeente Haarlem krijgt de investeringen niet weggezet en daarmee loopt ons mooie Haarlem achterstanden op voor wat betreft onderwijshuisvesting, in de sport, in de culture sector, maar ook onze wegen, bruggen en viaducten hebben daaronder te lijden. Het is onze schuld aan de stad. De huizen die niet zijn gebouwd, de tijd die we niet thuis zijn omdat we in de file staan, de bomen waaronder we graag gewandeld hadden. En daarover een aantal vragen. Ik begin met onze veiligheid. De ingezette bezuinigingen van de afgelopen periodes bleken lastig terug te draaien. Als burgemeester trek je nu eenmaal niet snel een blik nieuwe handhavers open. Hoe kijkt de burgemeester met de kennis van nu terug op de bezuinigingen in de afgelopen periode op veiligheid? Dan de woningbouw. Dat is één van onze grootste opgaven. De trajecten vertragen vanwege corona en te weinig personeel. De gemeente loopt hier flinke opbrengsten mis. En dat de woningvoorraad afgelopen jaar met slechts driehonderd woningen is gegroeid, dat is pijnlijk. En dat in 2021 de sociale huurvoorraad zelfs met tweehonderd woningen is gedaald, daar zou ik graag een reactie van de wethouder wonen op krijgen. Dan kom ik bij het vergroenen. Het groen was de afgelopen jaren in linker handen. Het groenoppervlak in de openbare ruimte is de afgelopen jaren afgenomen. De bomen. Laten de bomen dan wel in goede gewoetheit zijn bij dit college. Dat resultaat na vier jaar is dat we honderd bomen minder hebben. Graag een reactie van de wethouder. Het college geeft aan dat personele krapte bij aanbieders ... De zorg is dit overigens. Dan kunnen de wethouders meeschrijven. Het college geeft aan dat personele krapte bij de aanbieders een mogelijke oorzaak voor minder huishoudelijke ondersteuning is. Kan de wethouder dit nader duiden? Want schrijft zij hier eigenlijk op dat er Haarlemmers zijn die ondersteuning hebben gevraagd, toegewezen door de gemeente, maar niet hebben gekregen vanwege een aanbieder die dat niet kon leveren. Bij welke aanbieders was dit dan het geval en in welke mate is dit voorgekomen? En eigenlijk natuurlijk ook de vraag, wat heeft ze eraan gedaan? En dan de files. Haarlem heeft in 2021 de twijfelachtige eerder om filehoofdstad van Nederland te zijn. In de file staan is voor niemand leuk. Het is slecht voor het milieu en het slecht voor het humeur. Het college zet goede stappen naar alternatieven voor de auto, maar vanuit een geïnformeerd vertrouwen. En de begrotingsexperts in deze raad weten waar ik het over heb. Vanuit een geïnformeerd vertrouwen zouden we deze stappen graag meten. En daarom heeft onze woordvoerder filebestrijding een goede motie geschreven die ik u warm aanbeveel. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de Partij van de Arbeid, de heer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Ja, voorzitter, dank u wel. 2021 was een bijzonder jaar door de omvangrijke maatregelen vanuit de gemeente om de coronacrisis op te vangen. Hier werd uiteindelijk 25 miljoen euro aan besteed. De coronacrisis heeft veel gevraagd van de stad. Er is hier door de gemeente ruim op ingezet met financiële ondersteuning voor Haarlemmers, ondernemers en de lokale cultuur. Het jaarresultaat van 2021 kent uiteindelijk een positief saldo van 32 miljoen euro. Hiermee groeien de reserves fors. Het weerstandsvermogen is zeer ruim met een ratio van 2,3. Dit biedt de ruimte om de komende jaren incidentele middelen beschikbaar te stellen. Hier gaan we later met elkaar over in gesprek over de plannen uit het nieuwe coalitieakkoord en bij de kadernota.

De voorzitter: Interruptie van de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja. Dank u wel, voorzitter. De heer Wiedemeijer die brengt het financiële resultaat als iets positiefs. Ik heb het net gebracht als iets negatiefs, namelijk een schuld aan de stad. Het geld dat over is, is geld dat niet besteed is en wel, gelet ook op uw ambities, besteed had moeten worden. Hoe kijkt u daarop?

De heer Wiedemeijer: Nou helemaal mee eens. Dus wat mij betreft gaan we het zo snel mogelijk alsnog besteden. Ik hoop dat u daar ook in mee wilt denken en dan gaan we er mooie plannen mee doen. Ik heb al wat mooie plannen vorige week gepresenteerd zien worden, dus ik hoop dat u daar ook enthousiast van wordt. Voorzitter, aan investeringen, want daar ging ik verder op, is er in 2021 56 miljoen euro gepland. Hier is daadwerkelijk maar 42 miljoen van uitgegeven. Een realisatiepercentage van 74 procent. De komende jaren, ik ga eigenlijk een beetje verder op de vraag van de heer Van Kessel, zijn de jaarschijven meer dan het dubbele in de omvang. Het is dan ook een grote uitdaging voor het college, de stad, onze maatschappelijke partners, de raad, om dit de komende jaren op te gaan schroeven. Hier moeten we als raad periodiek met elkaar het college en het gesprek over blijven voeren wat nodig is om de realisatie flink op te schroeven. Want dit is eigenlijk misschien wel, ongeacht welke plannen er worden gemaakt, de grootste uitdaging voor de komende jaren. En de vraag hoe we daar als raad op blijven controleren? Voorzitter, het ging net ook al even over wonen.

De voorzitter: U krijgt een interruptie van de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja, anders wordt het ook zo'n saai debat. De heer Wiedemeijer die geeft aan dat hij heel graag wil meten in hoeverre de ambities ook worden waargemaakt. Ambities op ambities overigens, dus dat wordt nog wel stevig. Mijn vraag is, is hij eigenlijk bereid om het college te vragen om een zogeheten nulmeting ten aanzien van het coalitieakkoord? Dus alle acties en plannen die erin staan om daar een soort nulmeting voor neer te zetten van wat is de situatie nu? Zodat we ook jaar op jaar dat kunnen bijhouden, aangezien het coalitieakkoord niet precies hetzelfde is als de P&C-cyclus en het jaarverslag wat we hebben. Dus mijn vraag is, is hij bereid om hem op nul te zetten en te kijken ieder jaar hoe goed zijn coalitieakkoord wordt uitgevoerd?

De heer Wiedemeijer: Nou, volgens mij worden de ambities uit het coalitieakkoord, tenminste, ik hoop binnenkort uw steun daarvoor, en vanuit mijn collega's, toegevoegd aan de ambities die al zijn. En daarmee worden de financiële mutaties hopelijk toegevoegd bij de begroting, en daarmee worden ze gewoon integraal onderdeel van onze P&C-cyclus. Als we veel uitvoering willen, moeten we volgens mij niet nog een apart traject opzetten, dus daar ben ik dan niet voor.

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja, dat is in ieder geval heel goed dat in ieder geval de financiële bedragen worden overgenomen in de P&C-cyclus. Dat lijkt me logisch. Dat heeft u ook in uw coalitieakkoord heeft u ook een financiële tabel neergezet. Alleen uw doelen, en in hoeverre u doelen bereikt? Je zou dat eigenlijk ook in de P&C-cyclus willen terugzien van de gemeente. En daar hoor ik u van zeggen, dat moet allemaal niet te veel tijd kosten. Nou wat je dan gaat krijgen zijn twee werelden. De werelden van de ambtenarij en de wereld van de politieke ambities die, zoals de accountant al zei, nogal uit elkaar kunnen liggen. Dus nogmaals mijn vraag, los van de financiën, bent u ook bereid om uw doelen en de prestaties die u daarachter zet om die in de P&C-cyclus te verwerken en om dat te doen zodat die overeenkomen met elkaar.

De heer Wiedemeijer: Voorzitter, volgens mij staan er niet alleen financiële ambities in de begroting, er staan ook beleidsmatige ambities in een begroting. Die kunt u ook in het jaarverslag aantreffen. Dus we sturen niet alleen op financiële indicatoren, maar ook op beleidsrealisatie. Nou ik ga er toch even van uit dat er straks een college zit die de ambities ook gaat toevoegen bij de begroting in tweeduizend ... De begroting voor 2023. En dat we na afloop van ieder jaar gewoon toetsen wat erin is gerealiseerd. Dus volgens mij worden buiten de financiële ambities ook de beleidsmatige ambities gewoon compleet onderdeel van onze reguliere trajecten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is er een interruptie van de heer Smit.

De heer Smit: Dank u wel, voorzitter. Aan de heer Wiedemeijer en aan de heer Van Kessel een vraag. Zijn we bezig met de kadernota of met de jaarrekening?

De heer Wiedemeijer: Ik kan niet voor de heer Van Kessel bepalen waar hij het debat over wil voeren. Maar ik geloof dat hij tevreden was over de antwoorden, dus ik ga in ieder geval verder met mijn bijdrage over de jaarrekening. Voorzitter, het ging net al even over wonen. In 2021 werden ook belangrijke stappen gezet op de gebiedsontwikkeling in Haarlem om de woningnood het hoofd te bieden. Zo kwam er twintig miljoen euro rijkssubsidie binnen voor de ontwikkelzone Zuidwest en Oostpoort. Hiermee kunnen in de toekomst duizenden betaalbare woningen worden opgeleverd. Ook werd de nieuwe huisvestingsverordening aangenomen, waarmee vakantieverhuur en woningsplitsing verder aan banden werd gelegd. Hiermee werd ook de basis gelegd voor de invoering van de opkoopbescherming, waar onze gemeente als eerste in Nederland de opkoopbescherming stadsbreed invoerde vervolgens in het nieuwe jaar. Met verduurzaming werd ook een belangrijke stap gezet met het vaststellen van de regionale energiestrategie Noord-Holland Zuid.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja, omdat de heer Wiedemeijer doorgaat op het volgende onderwerp, op wonen. In mijn bijdrage gaf ik aan dat er netto driehonderd woningen bijgekomen zijn en dat er tweehonderd woningen in de sociale huur afgegaan zijn vorig jaar. Hoe tevreden bent u daarover?

De heer Wiedemeijer: Voorzitter, ik denk dat er zeker meer woningen moeten worden opgeleverd. Er zijn in de afgelopen periode veel plannen gemaakt. Die heeft mijn fractie altijd volledig gesteund. Daarmee zijn we overigens ook de enige partij die alle plannen heeft gesteund. Dus dat zullen wij graag continueren. Ik zie nu veel goede plannen om de plannen ook daadwerkelijk te gaan uitvoeren. Ik verwacht dat de komende jaren er veel woningen bij gaan komen, ook in het sociale segment. Dus ik ben hoopvol voor de toekomst in onzekere tijden die er zijn.

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja, ik denk ... Dat was denk ik een partijgenoot van u die zei dat je ... Nou, hij zei het iets anders, maar laat ik het netjes houden, in plannen kun je niet wonen. Driehonderd woningen in een jaar bij een tweehonderd sociale woningen eraf. Dat was mijn vraag, niet welke plannen u had. Hoe ... We kijken nu terug op vorig jaar. Hoe duidt u dat?

De heer Wiedemeijer: Voorzitter, in plannen die je helemaal niet steunt gaat in ieder geval nooit iemand wonen, dus dat is in ieder geval helder. Dus je kunt beter plannen wel steunen. Dus ik zou u vooral aanmoedigen om dat te gaan doen. Ik denk dat er de komende jaren veel moet worden opgeleverd. Er zijn veel goede plannen gemaakt, daar zijn ook de gelden voor binnen. Voor alle grote ontwikkelzones zijn de gelden binnen. Dus ik verwacht dat de nieuwe wethouder wonen veel sleutels aan Haarlemmers kan uitgeven de komende jaren. Dus ik denk dat dat zeker de goede kant op gaat. En dan gaan die wachttijden omlaag. Ik weet niet of u ook het jaarverslag van Woonservice heeft gezien? De gemeente Haarlem is de enige gemeente in heel Zuid-Kennemerland waar de wachttijd vorig jaar is gedaald. Het aantal verhuringen is gestegen. Dus volgens mij in alle andere gemeenten, waar meestal de VVD aan de macht is, gaat het de verkeerde kant op en hier gaat het langzaam omlaag. Voorzitter, verduurzaming. Met de verduurzaming van Haarlem wordt een belangrijke stap gezet met het vaststellen van de regionale energiestrategie Noord-Holland Zuid. Hiermee moet er in de toekomst een fors deel van de elektriciteit lokaal worden opgewerkt. Gedurende het jaar werd hier ook samengewerkt om concrete initiatieven verder uit te werken, zoals de windmolens op Schoterhoek, waarvan de PvdA hoopt dat ze nu echt weer een keer gaan draaien. Want stilstaande windmolens hebben we niet zoveel aan. Voorzitter, we gaan naar het goede nieuws. De accountant heeft gister een goedkeurende controleverklaring afgegeven, en op basis daarvan kan de PvdA-fractie instemmen met het jaarverslag en de jaarrekening. Voorzitter, om toch even het bruggetje te maken naar aanleiding van de vraag van de heer Van Kessel. We kijken ernaar uit om met de raad de komende tijd het debat aan te gaan over de plannen van de nieuwe coalitie en vanavond sluiten we de oude periode af.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Van den Broek: Dank u wel, voorzitter. Nou ik zal eerlijk zijn, deze jaarstukken waren voor ons best een puzzel om op te reflecteren. Het gaat immers over beleid waar we niet bij betrokken zijn geweest of waar we op hebben kunnen bijsturen. Maar we delen graag toch onze blik en onze conclusies. Nou om positief te beginnen, we hebben echt oprechte intenties in de jaarstukken kunnen terugzien en we herkennen ons in veel doelen. En ook is het te waarderen dat de gemeente transparant is in wat niet is gelukt. Het is geen gemakkelijke periode geweest om dingen voor elkaar te krijgen, en we zijn echt alle medewerkers van de gemeente dankbaar voor hun inzet. Dus wat vonden we positief? Nou, we vonden het heel goed om te zien dat de richtlijn duurzame stedenbouw is opgenomen in de jaarstukken. Dat dan vervolgens de indicator gaat over het percentage waarin de richtlijn wordt toegepast, komt op mij zachtst gezegd een beetje vreemd over. Je stelt een richtlijn vast, zodat deze wordt geïmplementeerd bij ruimtelijke ontwikkelingstrajecten. Dat zou dus altijd honderd procent moeten zijn. Een beetje een sigaar uit eigen doos. Wat juist interessant zou zijn om te meten is in hoeverre de randvoorwaarden met doeleinden, dus alles boven de wettelijke vereisten, worden gerealiseerd in de plannen. Dan kun je als gemeente echt zien of je op het gebied van duurzame en stedelijke ontwikkeling bovengemiddeld goed bezig bent. Dus laat bijvoorbeeld zien in je plannen en projecten hoeveel er natuurinclusief gebouwd is of gaat worden. Voorzitter, ik ga over naar de energietransitie. Belangrijke effectindicatoren hier zijn de reductie in CO₂-uitstoot en het percentage hernieuwbare elektriciteit. Als wij dan kijken naar de prestatie-indicator, is één daarvan het aantal duurzaamheidsleningen, wat voor 2021 op 103 is komen te staan. En ook hebben 243 huishoudens gebruik gemaakt van de uitvoeringsregeling om hun huis een start te geven met het aardgasvrij te krijgen. Hierbij wil ik toch de opmerking maken dat de intentie weliswaar

goed is, en ik snap de beperkingen van capaciteit en middelen, maar met deze aantallen gaan we het denk ik toch niet redden. Want we hebben dus in zeven jaar tijd een half procent van het aantal huizen verduurzaamd. Graag een reflectie hierop. Voorzitter, ik blijf nog even bij doel duurzaam Haarlem. Wat wij eigenlijk missen in die indicatoren is voedsel. Voedsel is bij uitstek een knop waar je goed aan kunt draaien om duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken. Je kunt er fors CO₂ mee besparen. Het leent zich uitermate goed voor circulariteit en het kan duurzaam en lokaal en regionaal voedselondernemerschap flink stimuleren. En het is ook nog eens een voordelige knop. Landelijk heeft het ministerie van LNV een strategie opgesteld voor de eiwittransitie. En Haarlem heeft, voor zover wij hebben kunnen nagaan, nog niets. Wij zouden voorstellen om hier eens te kijken of hier wat indicatoren voor kunnen worden opgesteld. Dan ten aanzien van beheer en onderhoud. Daar zijn we zeker ... Zien we zeker positieve zaken in, zoals dat er een biodiversiteitsmonitor ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Schonerbroek.

Mevrouw Van den Broek: Wie?

De voorzitter: Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Meer een vraag. Is het niet eerst handig om dan wat voedselbeleid te maken voordat we naar die indicatoren gaan?

Mevrouw Van den Broek: Zeker. Nee, mee eens hoor. Dus dat voedselbeleid moet er zeker komen. Maar ik denk dat we daar gewoon tempo mee kunnen maken. Voorzitter, ik ga door. Nou ik sluit me aan bij de VVD dat we ons zorgen maken over de, nou, beperkte toename van het openbaar groen. En de donkergroene smiley klopt volgens mij niet. Van 371 hectare naar 372 hectare is wat ons betreft toch een treurig resultaat. Hetzelfde geldt voor de bomen. Er zijn weliswaar bomen geplant, maar je zou wat ons betreft beter kunnen kijken naar het succesaantal geplante bomen, want niet alle bomen redden het. En tot slot, voorzitter, willen we onze reflectie afsluiten met de bespreking ... Of wilden we onze reflectie afsluiten met de bespreking van dierenwelzijn in de jaarstukken. Maar wat blijkt, die is er niet. Het product dierenwelzijn is ... Of dierenbescherming is overgeheveld naar beheer openbare ruimte, maar daar zijn geen indicatoren over dieren of dierenwelzijn. Dus wat ons betreft heeft dierenwelzijn niet echt, ja, onderdeel van dat beleid uitgemaakt afgelopen jaar. En graag zouden wij vanaf volgend jaar zien dat hier indicatoren voor worden opgenomen. Daar denken we uiteraard graag in mee. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Drost, GroenLinks.

De heer Drost: Ja, bij GroenLinks is het de traditie dat de woordvoerder financiën het woord voert bij de jaarrekening. Dat was de heer Van den Doel. Deze periode is dat mevrouw Oosterbroek. U heeft haar al even gehoord af en toe.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, voorzitters, bedankt. De financiële cijfers zien er goed uit. Duidelijk is ook dat er een groene progressieve coalitie goed op het geld kan passen. Al is de uitkomst mogelijk niet wat we hebben besteld. We hadden natuurlijk liever gezien dat het positieve resultaat was uitgegeven. En de daadkracht van onze organisatie nog niet ... Ja, nog onvoldoende is. En we komen te weinig met resultaten. Gelukkig hebben we wel al stappen gezet om Haarlem weer een bijzondere plek om te werken te maken. We hebben nieuwe waarden om onze organisatie richting te geven. We werken in vertrouwen, snel en simpel waar het kan,

persoonlijk waar het hoort en we werken betrokken en betrouwbaar. En daarnaast heeft GroenLinks vorige week in de commissie bestuur bij de behandeling van Haarlem in de wereld ook een vurig betoog gehoord van de burgemeester over de noodzaak van stevig beleid in samenwerking met andere landen. En we geloven dat dit internationale beleid, waar onze organisatie de kans heeft zich verder te ontwikkelen en te beste te worden op die drie domeinen circulaire stad, mobiele stad en digitale stad, dat daar ook een betere toeloop van goede mensen voor gaat zorgen. Dus ja, wij, ja, zien dat ... We geloven dat de capaciteit ... Dat we de goede weg op zijn gegaan. En daarnaast ...

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ik hoor u over goede mensen praten. Kunt u daar een definitie van geven? Wat bedoelt u met een goed mens?

Mevrouw Oosterbroek: Nou, mensen die, ja, het beleid goed uitvoeren. Gewoon leuke mensen in onze organisatie.

Mevrouw Van Zetten: Oh, ambtenaren. Ambtenaren zijn goede mensen.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, ambtenaren, ja. Ja. Goede mensen, ja. Ik zal voortaan ambtenaren zeggen. Goed. Het kan ook trouw... Daarnaast zien we dat wanneer we de Haarlemmers betrekken, zoals bij de groene daken-subsidie, we in staat zijn om Haarlem sneller te vergroenen. En de Haarlemmers staan klaar om ons te helpen en we geloven dat we dit soort regelingen ... Met dit soort regelingen de daadkrachten van de Haarlemmers verder kunnen inzetten op die drie opgaves die we belangrijk vinden. Haarlem een stad om in te wonen, klimaatpositieve stad en een eerlijke stad. En kijkend naar de jaarrekening zien we dat we sneller het vastgoed hadden kunnen verduurzamen. Maar ook dat we gelukkig op tijd in hebben gezet op scheiding bij de bron bij onze afvalstromen. Alleen dit jaar al heeft de materialentransitie waarbij we afvalstoffen zien als een nieuwe grondstof, ons zes ton extra opgeleverd dan begroot. En we geloven dat ook dat wanneer we de kansen pakken om beter inzichtelijk te krijgen waar, ja, waar het nog niet duurzaam is, dus door middel van de CO₂-begroting, dat we sneller die kansen pakken om in de toekomst ook meer die opbrengsten naar ons toe te trekken. En GroenLinks is blij en trots dat we als Haarlem de eerste gemeente van Nederland een goede aanzet hebben tot een eerlijke afweging tussen geld en schadelijke CO₂. En we willen dit proces graag verder professionaliseren. En ook ziet GroenLinks dat de CO₂-ladders nog niet door alle gebonden partijen zijn ingevuld. Ja, terwijl we ons als Haarlem wel hebben gecommitteerd aan een circulariteitsdoelstelling van de MRA. En dat vraagt een vertaling voor in de inkoopvoorwaarden van de gemeente Haarlem. Er is dus nog voldoende werk aan de winkel, zodat we de afweging tussen uitgeschoten schadelijke CO₂ ...

De voorzitter: De heer Aerssens.

De heer Aerssens: Ja. Dank u, voorzitter. Ja, ik hoor mevrouw Oosterbroek spreken over dat ze CO₂ wil tegengaan, of de uitstoot ervan, en vindt dat ze heel goed bezig is. Maar in het beleid wat GroenLinks gevoerd heeft, hebben we natuurlijk wel inmiddels de trofee filehoofdstad nummer één te pakken. Hoe rijmt u die twee nou met elkaar en wat heeft nou voor u het beleid opgeleverd over de afgelopen jaren?

Mevrouw Oosterbroek: Uh ja, nou, mijn stuk ging vooral over de jaarrekening, en dan daarin het specifieke kopje CO₂-begroting. Dus daar, ja, daar ging het vooral over. En ik heb het eigenlijk niet echt gehad over de auto en file en over indicatoren. Maar als u daar onze mening over wilt, dat kan ik u ook geven, dat kunt u

denk ik bij de Duisenberg het beste aangeven ergens in november. Dan kunnen we het rustig over die indicatoren hebben, gezien uw motie. Er is nog ...

De voorzitter: De heer Aerssens.

De heer Aerssens: Ja, voorzitter, ik heb het idee dat mevrouw Oosterbroek compleet de vraag niet snapt. Want zij heeft over het uitstoten van CO₂ tegengaan. Daar zijn wij heel erg voor. Maar in de periode dat GroenLinks hierzo het voor het zeggen heeft gehad, zijn we filehoofdstad nummer één geworden. En ik vraag hoe zij die twee met elkaar rijmt? Waarom is daar niks aan gebeurd? Waarom heeft u het laten gebeuren dat Haarlem filehoofdstad nummer één is geweest met alle bijbehorende uitstoot.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, ik heb zelf daar niet zo heel veel last van gehad, want ik sta natuurlijk niet zo vaak in de file. Maar goed. Ik weet niet. Het gaat dus ... Ik weet inderdaad ... Ik begrijp uw vraag niet, want het gaat niet over de jaarrekening en het gaat ook niet over de CO₂-begroting. Er is dus nog voldoende werk aan de winkel, zodat we de afweging tussen uitgestoten schadelijke CO₂ en de euro hier in de raad hier kunnen maken. Want de kosten die we krijgen door klimaatverandering zijn nog niet te overzien. GroenLinks heeft de klimaatrisico's die wij op initiatief van GroenLinks, D66 en ChristenUnie sinds kort meenemen in de P&C-cyclus, verder uitgevraagd. En op dit moment worden alleen de risico's meegenomen die zich volgend jaar afspelen. Terwijl we juist in deze termijn, na het vaststellen van het beleid, beslissingen moeten maken die, ja, vooral de risico's van onze kinderen gaan verzachten. En dan hebben we een vraag aan het college en dat is, welke volgende stap kunnen wij zetten om de risico's op lange termijn ook mee te nemen?

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Smit van OPHaarlem.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Wat zeg je over de jaarrekening 2021 van onze stad in een jaar dat door corona gekleurd is? Allereerst complimenten voor de ambtelijke inzet om de processen in onze stad zo goed mogelijk voortgang te laten vinden en te ondersteunen. En ook, en laat OPHaarlem dit zeggen, waardering voor de griffie die weer een berg complexiteit in 2021 vakkundig heeft verwerkt. We hebben de indruk dat bij de uitvoerende functies en bij de directe communicatie met de Haarlemmers de werkdruk zeer hoog en wellicht te hoog is geweest, zoals bij het klantcontactcentrum. Vraag. Kan het college in 2023 ... In 2022 de raad informeren over de werkdruk en de mogelijke continuïteitsrisico's van het klantencontactcentrum? Het rapport van Berenschot dat in 2021 verscheen, loog er niet om. De ambtelijke organisatie werd al jaren niet toereikend aangestuurd en er was onvoldoende duidelijkheid over de centrale missie en visie. Een vraag aan het college. Per wanneer kan het college een gedegen rapportage toezeggen over de resultaten van het ingezette verbeteringstraject? Uiteraard is OPHaarlem in 2020 niet blij geweest met het aanbestedingstraject voor de wijk en de jeugdzorg. De raad staat buiten spelen nu in de dialoogfase. Er bereiken ons berichten dat tarieven verlaagd worden. Bij de behandeling van de kadernota zullen wij daarop terugkomen. Het afgelopen jaar heeft dieptepunten gekend in het omgaan van de gemeente met Haarlemmers. Het Anton Pieckhofje was en is nog steeds een drama. De communicatie met direct betrokkenen is gefrustreerd en OPHaarlem blijft dit dossier echt van zeer nabij volgen. In 2021 is er gestart met een traject om de veiligheid van de huidige bezoekers van het Reinaldapark te verbeteren. Dat betekent niet automatisch voor ons een toereikende opmaat naar de huisvesting van een groep uitbehandelde alcohol- en drugsverslaafden aan de rand van het park in de Groene Zoom. En zijn en blijven geschiktere plekken voor de huisvesting van de Domus Plus bewoners. Uiteraard heeft in 2021 ons milieu veel aandacht gekregen. Zij dat onze inzet buiten de gemeentegrenzen ons wat beperkt overkomt. Tata Steel ligt toch op een steenworp afstand, net zoals Schiphol, en voor ons gevoel had hier onze inbreng in 2021 steviger dienen te zijn. We zijn blij met de aandacht die de fietser en het fietsverkeer in 2021 hebben gekregen, want dat is zeer zeker

milieuondersteunend. Al lijkt de voetganger daarbij soms in de knel te komen. Aan de veiligheid van de fietser en de handhaving van de verkeersregels werd naar de mening van OPHaarlem nog niet voldoende aandacht geschonken. De jongerenraad heeft dit voor jaar goed gemotiveerd een aantal knelpunten benoemd die aangepakt dienen te worden voordat er gedacht kan worden aan veilig fietsverkeer. OPHaarlem zou het waarderen als u de dialoog met de jongerenraad aangaat. Kunt u dat toezeggen? OPHaarlem vindt dat de definitie fiets aan een herziening toe is. Ontwikkelingen op dit gebied gaan razendsnel en daarmee ook de snelheid van de nieuwe varianten, en die lijkt geen gelijke tred te houden met de omschrijving in het huidige beleid. En wij vragen nadrukkelijk aandacht voor het fenomeen van alle nieuwe fietsmodellen en de snelheid die die hebben. Onze IT is heel precies in staat geweest in 2021 om fouten en zwakheden in onze systemen te herkennen, analyseren en oplossingen toe te passen. Dat is een kracht voor onze IT die er een aantal jaren geleden nauwelijks was en een compliment voor de huidige status van de IT. OPHaarlem kan in enkele minuten niet heel 2021 uitgebreid belichten en toelichten, derhalve nog enige beknoptheid bij de volgende punten. De gemeenteraad vonden wij in 2021 nog niet in positie en dat lijkt ook nu nog steeds niet te lukken. Het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking kreeg in '21 naar onze mening slechts minimale aandacht. Wij zijn benieuwd hoe begaanbaar het vernieuwde Houtplein straks is. Er is geen hoogbouwvisie gekomen en dat gaan we wel merken in onze stad. Het warmtenet in Meerwijk baarde en baart ons toenemende zorgen. Onze kunst, cultuur en sportsectoren hebben een moeizaam jaar gekend en ervaren nog steeds minder bezoekers en sporters. Blijvende aandacht en steun is hier nodig. Het positieve resultaat over 2021, en straks ook over 2022, is voor OPHaarlem een basis om lagere gemeentelijke belastingen voor onze inwoners in '23 te willen. Een jaar waarin veel Haarlemmers de doorlopende effecten van hoge inflatie nog meer gaan voelen. Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. U heeft nog een interruptie van de heer Wiedemeijer.

De heer Wiedemeijer: Ja, voorzitter, even dat ik het goed begrijp. U stelt voor met incidentele ruimte structureel de lasten van Haarlemmers te verlagen? Of heb ik u dan verkeerd begrepen?

De heer Smit: U heeft mij niet verkeerd begrepen, maar ik heb het niet gezegd. Alleen ik heb gezegd dat er een baten saldo is in '21. Dat ik verwacht dat dat ook in '22 dat is, en dat je dan moet kijken naar de mogelijkheden om de belasting voor de Haarlemmers te verlagen.

De heer Wiedemeijer: Aanvullende vraag, voorzitter. U bent vast bekend met de zalmnormen als financieel expert. Dat betekent dat je structurele uitgaven structureel moet bekostigen. Hoe wilt u structurele lasten dekken met incidentele middelen?

De heer Smit: Dat wil ik ook niet, dat wil het coalitieakkoord wel. Die wil heel veel incidentele middelen structureel inzetten.

De heer Wiedemeijer: Voorzitter, dan heeft u het coalitieakkoord moet u dan nog even nader tot u nemen, want het zijn allemaal incidentele uitgaven die incidenteel worden gedekt. Alle structurele uitgaven worden structureel gedekt. U doet juist een voorstel om daar vanaf te wijken, dus dat is niet heel erg consistent.

De heer Smit: Mag ik het met u oneens zijn?

De heer Wiedemeijer: Dat mag altijd.

De voorzitter: Ik stel voor dat we dat dan constateren. Dan gaan we naar D66, mevrouw Çimen.

Mevrouw Cimen: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ook ik wil als eerste mijn complimenten geven voor al het harde werk dat is geleverd in een wederom ingewikkeld en toch wel zwaar coronajaar. En veel is al gezegd, vanavond en in de eerdere commissiebehandelingen over de jaarstukken 2021. En ik houd het daarom ook kort. Ik heb welgeteld één vraag aan het college over een toch wel cruciaal punt. Ik zou graag een reactie van het college willen op de aanbeveling van de accountant, gehoord ook de toelichting en de suggestie zojuist, om het realiteitsgehalte en die voorspellende waarde van de begroting en ook de tussentijdse informatievoorziening te verbeteren en daar in 2022 onderzoek naar te doen. Zo kunnen we ook als raad beter zicht en grip krijgen en houden op de ontwikkelingen in de begroting en in de stad. Hoe staat het met de opvolging van de aanbevelingen? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan, eens even kijken, de SP. Ik begreep dat u even qua tijd misschien ongelukkig uitkwam? Wilt u dat ik u nu oversla?

De heer Kuin: Ik kan het kort houden. Ik moet zo even op de radio, ja.

De voorzitter: Oké.

De heer Kuin: Ik zal het kort houden, ook omdat ik denk dat veel discussies moeten terugkomen bij de discussie over de kadernota. Allereerst complimenten voor het stuk. Ik veel stukken gezien in de afgelopen drie maanden van de gemeente Haarlem. Ik ben niet altijd even enthousiast. Vaak heb ik het gevoel dat ik het bos in wordt gestuurd. Dat heb ik met dit stuk niet. In een paar pagina's kun je redelijk snel de hoofdlijnen vinden. Kun je vinden waar er meevallers zijn, tegenvallers zijn. En als je meer wilt weten kun je erin duiken. Dus echt complimenten voor dit stuk. Afgezien van de smileys, die kunnen van mij wegblijven. Smileys. Iets over de inhoud. De kernvraag is wat mij betreft die net aan de accountant is gesteld, hoe voorkomen we dat we geld overhouden. Politiek gaat over geld. We zijn altijd druk met hoe kunnen we het zo goed mogelijk besteden, hoe kunnen we het zo effectief mogelijk besteden. Aan wie besteden we het wel en aan wie besteden we het niet. En nu blijken we 32 miljoen over te hebben. En ik vind dat des te wranger als we het hebben over de wachtlijsten in de jeugdhulp. Als we het hebben over het versoberen van de huishoudelijke zorg. Die mensen hebben we moeten afwijzen, hebben we met minder moeten toedoen. Terwijl het wellicht niet had gehoeven als we dat scherper hadden gezien. De WSW. 2,2 miljoen is er meer, terwijl ik weet dat de CAO voor de WSW'ers is versoberd. Voor de minima. Mensen die het extra zwaar hadden in de coronatijden konden we moeilijker bereiken. Is er geld over. Ik vind dat ... We vinden dat wrang. En de kernvraag blijft wat ons betreft, hoe voorkomen we dat we geld overhouden en hoe kunnen we dat beter inschatten? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar het CDA. De heer Dreijer.

De heer Dreijer: Ja. Dank u wel, voorzitter. Het CDA wil ook het college en de ambtelijke organisatie danken voor dit jaarverslag en de jaarrekening. Het is een mooi stuk. Ook de smileys vinden we ook een beetje wel natuurlijk weer discutabel, zoals altijd. Maar je kunt wel zien dat er heel veel tijd ingestoken is. Dus dank daarvoor. Nou ja, het is al eerder gezegd, 32 miljoen positief zijn we afgesloten vorig jaar. De algemene reserve is toegenomen en de komende jaren gaat die ook nog lichtjes toenemen. De NSQ zeventig procent. Dat is gewoon bijzonder goed. Tenminste, wat je er maar goed aan vindt. En al die positieve zaken willen natuurlijk niet zeggen dat we dan blij moeten zijn, want eigenlijk, nou ja, het is al eerder gezegd, we hebben het natuurlijk niet gerealiseerd. Er zijn geen vacatures ingevuld, et cetera. Dus hopelijk hebben dan volgend jaar misschien een iets slechter resultaat, maar hebben we meer gerealiseerd. Nou, we hebben vorig jaar dus heel wat, en de afgelopen jaren, eigenlijk heel wat beleid vastgesteld. Mobiliteitsbeleid, de woonvisie is ... Al die ... Zijn vastgesteld. En verkeersveiligheid is vastgesteld, de RES is vastgesteld. Maar er moet heel wat

uitgevoerd gaan worden op basis van dat beleid. Het aantal woningen, is al eerder gezegd, is erg matig toegenomen. Maar het CDA vertrouwt er dus op, dankzij de voorbereidingen van de afgelopen jaren, dat het aantal woningen heel snel fors zal toenemen. Een paar kritische dingetjes. Het ... Bijvoorbeeld sociaal. Bij beleidsveld 3.1 staat er echt een smiley die we niet begrijpen. En die is donkergroen, terwijl alle effectindicatoren laten zien dat de streefwaarden bij lange na niet gehaald zijn. Het is natuurlijk een terugkerend verhaal dat de raad zich niet kan herkennen aan de kleur van de smileys. En hopelijk kunnen we in dit najaar wat stappen ondernemen om de smileys toch beter te laten aansluiten aan de werkelijke realisatie in relatie tot de streefwaardes. En met het financiële natuurlijk ook hè. Nou, het percentage succesvolle uitstroom van klanten met geldzorgen en schulden die geholpen zijn, is zeven procentpunt beter dan het streefpercentage. Dus dat is weer een positief signaal vind ik. Kom ik bij het puntje duurzaamheid. Dat is echt een puntje natuurlijk ook van het CDA. Het is iedere keer weer jammer dat bepaalde cijfers ontbreken, zoals de maximale CO₂-uitstoot en het percentage hernieuwbare energie. En dat zijn toch de zaken waar je eigenlijk al heel snel op wilt gaan sturen. Met name omdat we natuurlijk een behoorlijke achterstand hebben. En hoe eerder we die cijfers hebben hoe beter we weten welke kant we op moeten gaan, dat we misschien meer moeten investeren. Nou in ieder geval goed om te zien dat de duurzaamheidslening goed benut wordt door de Haarlemmers, en deze zijn dus actief bezig met het verduurzamen van hun eigen woning. Nou ja, de afgelopen jaren stond de duurzaamheid in Haarlem hoog op de agenda en dat vindt het CDA natuurlijk terecht. RES is vastgesteld, is al eerder gezegd. De opgaves zijn bekend. Om die te halen moet er nog wel behoorlijk wat werk worden verzet. Maar gelukkig zijn er nu meer mogelijkheden dankzij het initiatiefvoorstel en aanpassing dat zonnepanelen op beschermd stadsgezicht veel vaker geplaatst kunnen worden. Nou, even een punt, reactie, die ik zo meteen graag van de wethouder wil weten. De rijksoverheid heeft besloten de thermostaat van 21 naar 19 graden te stellen, en roept ... De rijksoverheid, de minister van klimaat en energie, heeft aangegeven dat de thermostaat van 21 naar 19 graden teruggezet gaat worden voor de rijksoverheidsgebouwen, en roept ook eigenlijk iedereen op, ook de gemeentelijke organisaties, om dit zelfde te doen. Hiermee worden we minder afhankelijk van Russisch gas en het is goed voor het milieu. In het stadhuis moet ik echter constateren dat deze oproep ... Aan deze oproep geen gehoor is gegeven. Begin van de maand, dan praat ik over juni, waar het buiten 21-22 graden was, waren de kachels nog open.

De voorzitter: Mevrouw Van den Broek.

Mevrouw Van den Broek: Ja, ik sluit me aan dan bij deze '...', want we hebben daar mondelinge vragen destijds over gesteld. En er is toegezegd door de wethouder dat dat geïmplementeerd zou worden. Dus ik sluit me aan bij uw nieuwsgierigheid.

De heer Dreijer: Dank u wel. Nou het was dus 21 graden buiten en de kachels stonden ...

De voorzitter: U heeft ... U krijgt meteen nog een volgende interruptie er achteraan van mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Dan als we het over de kachels hebben, dan wil ik ook wel even aanmerken dat lampen hier ook altijd maar branden. Gaan we daar dan ook wat aan doen? Ja, vorige maandag nog een man, weet ik ... Die over het klimaat en hoe erg het allemaal was. En dan kom ik een paar uur later hier door de gang en dan staat alles hier nog te branden. En ik dacht, juist die milieubewuste meisjes en jongens van GroenLinks en D66 die dat hadden georganiseerd, heb je het lichtknopje niet kunnen vinden?

De heer Dreijer: Dat is geen interruptie op mij, voorzitter. Ik wil graag even door.

De voorzitter: De heer Dreijer, gaat u verder.

De heer Dreijer: Ik ben het overigens wel met u eens hoor. Maar als het goed is gaat de omgevingsdienst daar nog dit jaar behoorlijk streng op controleren, dus dan gaan er ook wat dingen veranderen denk ik. Ik heb een paar vragen aan de wethouder. Kent de wethouder de campagne van de rijksoverheid? En bent u op de hoogte dat de houtkachel in juni nog aan stond? In hoeverre gaat de gemeente gehoor geven aan de oproep van de minister van klimaat en energie? En de volgende vraag is aansluitend op vastgoed. In hoeverre zijn de kantoren van de gemeente, het gemeentelijk vastgoed, per 1 januari minimaal label C?

De voorzitter: Maar mag ik toch even vragen, want u stelt nu een heel aantal vragen op beleidsmatig terrein. Maar het gaat hier over de jaarrekening.

De heer Dreijer: Oh, jaaa. Maar ik had toch nog wel even een haakje nodig om dit toch nog even nog een keer te memoreren. Nou goed, ik zal ... Ik ga bijna afronden, voorzitter. Dus ... Ik zou toch graag wel willen weten als ... Met name is dat voor ons belangrijk voor de kadernota om dit antwoord nu te krijgen. In hoeverre zijn de kantoren per 1 januari label C? Want dat is verplicht. Het groene oppervlak is inderdaad iets afgenomen in Haarlem. Maar het groene oppervlak wijk in buurtgroen is toegenomen. Dus dat is positief. Oppervlak ecologisch groen is met tien hectare toegenomen. Dat is ook positief. Bomensaldo is weliswaar afgenomen, maar het aantal nieuwe plekken ... Er zijn toch wel nieuwe bomen ook geplant. En het is alleen jammer dat het aantal mensen dat de fiets neemt nog steeds op 81 procent blijft hangen en het aantal extra auto's is verdubbeld. En dan ga ik nu afronden. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar Jouw Haarlem. De heer Aynan.

De heer Aynan: Ja. Dank u wel, voorzitter. Dank aan iedereen die meegewerkt heeft aan het jaarverslag. Ook dank aan de no... Ik wilde zeggen, notaris. Maar ...

Mevrouw ...: De accountant.

De heer Aynan: De accountant. Voorzitter, 2021, jaarrekening en jaarverslag. Inderdaad, daar hebben we het vandaag over. 2021 was een bijzonder jaar. Corona, lockdowns, avondklok. Ik hoop dat we dat eerlijk gezegd nooit meer terugkrijgen. Dus persoonlijk sluit ik ook dit jaar heel graag af. En daarom ook het liefst vooruit kijken. En dat zullen we volgende week doen bij het coalitieakkoord en over een paar weken de kadernota, en dan komen we met een inhoudelijke bijdrage. Voor nu akkoord met het jaarverslag en de jaarrekening. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Zetten, Hart voor Haarlem.

Mevrouw Van Zetten: Ja, voorzitter, op het eerste gezicht is er weinig op aan te merken. Prachtig is weer verricht door iedereen hier in het stadhuis. Hartelijk dank. Veel voordelen die direct of indirect door corona veroorzaakt zijn, lagere kosten, hogere inkomsten dan verwacht. En daardoor is er een flink positief resultaat, een lagere schuld en hogere reserves. Investeringswederom op het normale lage peil, circa veertig miljoen per jaar. Dus weer lager dan gepland. Jammer. Het college is de hele periode niet in staat geweest het geplande investeringsvolume weg te zetten. En dat is wel zorgelijk, gezien de uitzinnige groeiambities overal ook in het land. Hart voor Haarlem voorziet dat publieke voorzieningen de komende jaren achter gaan blijven bij de groei van de bevolking, aangezien alle uitvoeringskosten enorm gaan stijgen. Nou daar hoeft ik het niet over te hebben op dit moment. Zorgelijk is verder dat de onderbesteding regulier is en door het gebrek aan investering ...

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek heeft een interruptie.

Mevrouw Oosterbroek: Vraag voor mevrouw Van Zetten. Want u geeft aan dat het college het investeringsvolume niet heeft kunnen wegzetten. Wat gaat u doen om dat investeringsvolume vanuit onze rol als raad, ja, eigenlijk te kunnen versnellen? Ziet u daar ook een rol voor de raad in?

Mevrouw Van Zetten: Ik dacht, ik bied me aan als wethouder om dat voor elkaar te krijgen. Maar ik geloof niet dat dat de bedoeling is, mevrouw ...

De heer ...: '...' (buiten microfoon).

Mevrouw Van Zetten: Ja. Of als het aan ligt zeker. Dank u wel. Ja, eerlijk gezegd, die onderbesteding is natuurlijk een groot probleem. En verder denk ik dat terugkijken op dit moment helemaal geen zin heeft, aangezien de wereld helemaal veranderd is sinds 24 februari. En dat wij in een geheel nieuwe werkelijkheid leven. En daar gaan we het dan volgende week misschien een beetje over hebben. En tot zover dan de bijdrage voor Hart voor Haarlem voor dit moment. Eerlijk gezegd ben ik wel te blij met D66, wat is nou de realiteitswaarde? Waar we zitten we nu elke keer over te praten? Want die verschillen zijn natuurlijk verschrikkelijk. En toch ben ik maar even vergeten te zeggen, in 2019 moesten men in paniek vanwege de tekorten de OZB boven de afspraken verhogen. Kijk ik D66 ook op aan. Die zijn daar maar mooi in meegegaan. En ja, dat blijkt gewoon eigenlijk gewoon onzin te zijn geweest. Dat hadden we helemaal niet hoeven te doen, want we de mensen krijgen het al moeilijk genoeg. En eerlijk gezegd, maak ik me ook zorgen over de verwarming die van iedereen hier heel erg laag moet worden gedraaid. Want dit is toch de enige plaats in de stad waar je gewoon dan lekker warm in je kamer kan zitten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. En we gaan naar de Actiepartij. De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel. Even dat ding goed zetten. Vorig jaar bespraken wij natuurlijk het jaarverslag over 2020, het eerste coronajaar. En ik heb dat nog eens teruggekeken hoe dat gesprek in de raad is gegaan. En wij spraken breed uit dat we ons zorgen maakten over de onderrealisatie, over de achterstanden in de jeugd, de kuilen en gaten in het wegdek die we niet tijdig dicht kregen. En nu zijn we een jaar verder en die onzekerheid om die achterstanden in te halen, die is natuurlijk er niet beter op geworden. Mensen genieten op dit moment, ja, van de terugkeer van het oude normaal. We gaan terrassen op, we kunnen naar festivals. Dat is goed voor onze jongeren. Het is ook heel goed voor onze lokale economie. Maar tegelijkertijd, de prijzen schieten de pan uit in de horeca, de bouw. Personeelstekorten. Dus ga er maar aan staan. Hoe lang is dit allemaal betaalbaar. En als je in de beleidsstukken van de gemeente leest dan zie je dat we de pandemie uit zijn, of uit lijken te geraken. En hebben we dan niet te vroeg gejuicht? Want wat dat betreft zien we nu de cijfers weer hoog oplopen. En de zorg die Actiepartij wel heeft is, hoe zit dat straks met de rijksfinanciën? Is er straks weer hulp vanuit het Rijk om noden ... Om hulp te geven, financiële hulp te geven voor een eventuele lockdown. Je weet niet waar je in terecht kunt gaan komen. Dus de financiële zorgen blijven natuurlijk wel. En dan is het fijn, en daar is het bruggetje naar het jaarverslag, dat we lezen dat de gelden die we hebben overgehouden voor het niet besteden in cultuur, maar ook de gelden die we niet hebben uitgegeven aan TONK, dat die in een doelbestemming terechtkomen. Dat we die dus overeind houden voor de komende periode, waardoor we dus in elk geval voorsorteren op het moment dat dat misschien de komende tijd toch niet zo goed gaat als we met elkaar hopen. Over de programma's en de verslaglegging, daarover een aantal dingen. Wij lezen dat minder dan vijftien procent van de mantelzorgers een te hoge werkdruk ervaren, en dat stemt het college positief. Ja. Wij denken, wat heeft de individuele mantelzorger natuurlijk uiteindelijk te maken met de statistieken. En moeten wij niet met elkaar gewoon streven dat dat naar nul gaat? Dat lijkt ons

wat dat betreft een hele goede ambitie voor de komende periode om daar met elkaar naar te kijken. Alleen met het mantelzorgcompliment van mijn buurman, de heer Visser, komen we er natuurlijk niet. Dus er is misschien wel meer nodig. Dan programma twee, ondersteuning en zorg. Ja, we zien natuurlijk dat de coronatijd voor de jongeren, de jeugd, geen makkelijke periode is geweest. We zien dat het echt alle hens aan dek is, omdat de komende jaren de veilige thuisomgeving te blijven ... Om daaraan te blijven werken. En ik zie dat jaarverslag daarom ook als een waarschuwing voor ons allemaal voor de komende tijd, dat we onze jongeren niet verliezen en dat we daar werk van blijven maken. Wat betreft werk en inkomen en schulden. Nou goed, goed op zich dat er blijvend aandacht is om mensen aan een zinvolle dagbesteding te krijgen. En laten we hopen dat we volgend jaar meer mensen betrokken hebben bij die samenleving en aan een zinvolle dagbesteding oftewel ook aan werk. De duurzame stedelijke ontwikkeling, programma vier, kan ik kort over zijn. We hebben de afgelopen jaren ongelofelijk veel beleid gemaakt. Dat staat eigenlijk klaar om nu in uitvoering te gaan de komende periode. Wat betreft beheer en onderhoud zien we eigenlijk de afgelopen twee jaar door corona ook een herwaardering van onze Haarlemmers op de eigen openbare ruimte. We hebben vorig jaar gezien dat we totaal andere fietsroutes fietsten, omdat we, nou ja, meer op de fiets stapten in 2020. Je ziet nu ook dat mensen alleen de kwaliteit van die openbare ruimte minder waarderen dan voorheen. En het college lijkt te zoeken hoe dat komt. Geeft aan dat dat misschien zou komen door het maabeleid. Ja, dat weet je niet. Dat is gissen. Daar zou je kunnen onderzoeken. Maar om dat hier te stellen in het jaarverslag vinden we wat voorbarig. Ga maar na, we hebben nog niet eens een indicator voor de hoeveelheid zwerfafval in onze stad. En als je zo'n indicator hebt, dan kun je misschien beter kijken naar wat zegt dat dan over de waardering van inwoners over de openbare ruimte. Nou goed, burger, bestuur en veiligheid. Ja, het blijft voor ons wel een zorg dat we de vaste formatie en de inhuur, dat we dat toch moeilijk met elkaar in het wat ons gewenste verhouding krijgen. We moeten gewoon veel inhuren. Nou dat is ook de arbeidsmarkt. Dat heb ik de wethouder in het verleden ook vaak genoeg horen zeggen. Maar dat blijft een zorgpunt. Nou ja, wat betreft Duisenberg. Ja, daar komen we zo direct op hè. Daar hoeven we nu nog niet iets over te vinden misschien. Ja, dit is het even in de eerste termijn. Nee, ik heb toch nog een slotwoord. Namelijk dit, we hebben vaak gehoord dat dit ook wel een soort van glazen stolp is en of de buitenwereld niet bestaat. En wat mij opvalt is, volgens mij hebben wij als Haarlem ook de zeventien global goals omarmd. En zou het niet zinvol zijn om de komende jaren dat ook eens in het jaarverslag op te gaan nemen. Hoe staan wij op die weg naar 2030 met de global goals? Want uiteindelijk zijn we een plek in de wereld. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan de heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Dank u wel, voorzitter. Ik kan me eigenlijk niet herinneren dat we een jaarverslag hebben gehad met zoveel voordelen aan het eind. Maar ik herkende wel het verhaal van de accountant, dat het steeds vaker gebeurt dat we aan het eind nog wat geld van het Rijk krijgen en dan, ja, dan kan je er weinig meer mee. Maar toch waren er opvallend veel meevallers. Maar misschien meer geluk dan ongeluk, zullen we maar zeggen. Ik wil toch twee punten eruit halen. Allereerst het voordeel van de afvalinzameling. Het is heel mooi om te zien dat gescheiden afvalinzameling dat dat loont omdat het gewoon meer waard wordt. Het papier leverde gewoon meer op. Als we dan naar de resultaten kijken van het gescheiden afvalinzameling, dan is er nog wel heel wat te bereiken. Want we wilden 55 procent en we zijn tot een schamele 51 procent gekomen. En het college gebruikt nu nog corona als excuus. Maar dat kan komend jaar echt niet meer. En ik vrees dat we nog steeds achterblijven. Dat er echt meer nodig is en dat we echt naar Diftar toe moeten. Maar die discussie gaat binnenkort ongetwijfeld weer komen. Ja, en dan de personeelslasten. Daar hebben we eigenlijk ook een voordeeltje op, omdat we personeel moeilijk kunnen vinden. Vervolgens gaan we wel heel veel geld vrijmaken om personeel te vinden en dan vooral via trainingships. Ik zou het college willen oproepen, ga ook kijken hoe je je eigen personeel kunt vasthouden en hoe je misschien je eigen personeel kunt belonen als zij nieuwe

collega's werven. Wilt het college die handschoen oppakken? Dan de woningbouw. Ja, die gaat echt nog niet goed. Volgens mij, als ik het goed zie, hebben we het minste aantal woningen gebouwd van de hele collegeperiode. Je zou toch een stijgende lijn verwachten. Het is een dalende lijn. Ik hoop dat het een stilte voor de bouwstorm is. En het positieve is natuurlijk dat we veel geld hebben binnengehaald dit jaar voor Zuidwest en Oostpoort. Maar hopelijk gaat die schop nu echt snel de grond in. Dan de parkeerdruk. Ja, dan kom ik toch even op de smileys. De fietsparkeerplekken in de binnenstad. Daar is een parkeerdruk van 157 procent. Dat is gigantisch. Daar hebben we een enorme opgave nog. Gelukkig zijn we met plannen voor het oude V&D-pand bezig. Dus hopelijk gaat het percentage snel omlaag. Maar ik verbaas me over die smiley. Want zo'n hoge parkeerdruk en het college is bescheiden, die zegt een gele smiley. Dan zou je verwachten een rode smiley. Toen dacht ik van, dan ga ik eens naar de smileys bij het autoparkeren kijken. Ja, en daar vind ik echt verbazend. 37 procent van de Haarlemmers ervaart parkeeroverlast. Nou ja, mensen klagen al snel over parkeren. Dus ik kan me wel voorstellen, als je even een parkeerplek moet zoeken, dat je al gaat klagen. Dus 37 procent verbaast me niks. Wat zegt het college, vuurrood. Dan denk ik van, hoe kan ik die twee nou met elkaar matchen. Het was eerlijker geweest, hadden we gezegd, hoeveel Haarlemmers wonen in een straat waar honderd procent of meer parkeerdruk is? En ik denk, als we dat afzetten tegen die fietsparkeerdruk in de binnenstad, dat die twee smileys precies andersom hadden moeten zijn. Een rode smiley voor het fietsparkeren en een gele smiley voor het autoparkeren. Ik wil het college uitdagen om nog eens een keer te kijken van, hoe kunnen we ook indicatoren dus onderling vergelijkbaar maken. Want ik vind deze waardering bijzonder vreemd. Dan het goede nieuws. Dat vond ik echt misschien wel één van de beste nieuws uit het jaarverslag, de daling van het aantal bijstandsgerechtigden. Maar dat kan ook weer deels door corona komen door alle regelingen die er zijn geweest. Maar ik ben eens verder in dat cijfer gedoken en dan gebeurt er iets grappigs. Even kijken. Want het college gaat namelijk heel creatief met die cijfers om. Want vervolgens staat er namelijk dat het aantal werkzoekenden zonder of met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt dat passend werk gevonden heeft nagenoeg gelijk gebleven is aan het aantal in 2020. Nou nagenoeg gelijk denk ik neutraal, neutraal resultaat. Maar het college maakt er iets positiefs van. Die zegt, ja, omdat het aantal bijstandsaanvragen nou eenmaal is gedaald, ja, hebben we verhoudingsgewijs beter gepresenteerd met zijn allen. Wat doen we? Donkergroene smiley. We hebben het beter gepresenteerd, maar we hebben nog steeds hetzelfde gedaan als vorig jaar. Maar wat was ons doel nou? Ons doel was vijfhonderd mensen helpen. Hoeveel mensen hebben we geholpen? Iets meer dan 250. We hebben dus maar de helft van ons doel gehaald. En toch geeft het college een donkergroene smiley door ineens relatief met cijfers om te gaan. Voorzitter, zo gaan we toch niet met elkaar om? We stellen een doel, een streefwaarde, vijfhonderd. We halen maar de helft. Dan kan het volgens mij nooit en dan ook nooit een donkergroene smiley zijn, dan had het een gele smiley moeten zijn. Graag een reactie van het college. Voorzitter, ten slotte, een nieuwe taak hebben we afgelopen jaar gekregen. Vroegsignalering, vroegsignalering van schulden. Mensen die in de financiële problemen terechtkomen. En daar staat een mooie ambtelijke volzin, de gemeente heeft huishoudens actief benaderd voor de hulp bij geldzorgen, en hierdoor zijn veel huishoudens met geldzorgen geholpen. Vervolgens komen er allemaal mooie cijfertjes over mensen in de schuldhulptrajecten en zo. Maar dat veel. Hoeveel mensen zijn er daadwerkelijk geholpen? Kan ik niet zien. En dan denk ik van, jongens, het is een nieuwe taak en een hele belangrijke taak voor de gemeente en juist dat kwantificeren we niet. Ik zou het college willen uitdagen vanaf dit jaar, die vroegsignaleringstaak actief te gaan kwantificeren en te gaan rapporteren aan de raad. Graag een toezegging. En ten slotte sluit ik me aan bij de opmerkingen over het kwantificeren van ambtelijke capaciteit bij voorstellen. Dat blijft altijd een uitdaging. Wij zijn als raad heel ambitieus, maar wil het college inderdaad die handschoen oppakken, wat ik een goed voorstel vind van de accountant. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar BV Nederland.

De heer Rademaker: Ja, dank u wel. Allereerst bedankt voor het verslag. 2021 was een jaar waar diverse sectoren hard zijn geraakt door de coronamaatregelen. Tot nu toe is het aantal faillissementen gelukkig nog beperkt gebleven. En laten we hopen dat dat zo blijft. De bouw van nieuwe woningen valt erg tegen. Ik hoop dat de komende jaren dit ook flink gaat verbeteren. De vragen die ik had, zijn eigenlijk allemaal al gesteld. Dus ik wil het hier voorlopig even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Hartman, Forum voor Democratie. Nee? Goed. Dan zijn we aan het eind van de eerste termijn van de raad gekomen. En ik denk dat het een mooi moment is om even een kop koffie te drinken, of iets anders. Ik schors de vergadering.

Schorsing

Eerste termijn college

De voorzitter: Ik heropen de vergadering. En vanuit het college wil ik graag als eerste het woord geven aan mevrouw De Raadt, wethouder financiën.

Wethouder De Raadt: Ja. Dank u wel, voorzitter.

De heer ...: Stilte.

De voorzitter: Dank voor de assistentie, want het was erg onrustig.

Wethouder De Raadt: Dank u wel, voorzitter. Ja, dit was de eerste keer dat we de jaarstukken ook in alle commissies hebben behandeld. En daarom zal ik niet alles herhalen wat al de afgelopen weken voorbij is gekomen. Maar ik zal me vooral richten op de hoofdpunten. Het jaar 2021 is afgesloten met een positief resultaat. Een resultaat dat vergeleken met de afgelopen jaren fors hoger uitvalt. Iets dat niet alleen onopgemerkt is gebleven in deze raad, maar ook in het accountantsverslag aan de orde is gesteld. En daarom maak ik als wethouder financiën graag van de gelegenheid gebruik om dit resultaat nog wat nader toe te lichten. Het positieve saldo van 32 miljoen was voor een deel al bekend vanuit de bestuursrapportage 2021. Die sloot af met een positief saldo van 4,8. Bovendien is dit jaar geen decemberrapportage uitgebracht, waardoor ook de extra middelen vanuit de septembercirculaire en de decembercirculaire, totaal 10,9 miljoen, niet meer zijn verwerkt in het rekeningresultaat. Bovendien bestaat het resultaat voor een deel uit middelen die naar de reserves moeten vloeien, zoals de middelen voor kinderopvangtoeslagaffaire en de verkoop van het slachthuisterrein. Doordat dit niet eerder expliciet door de raad is besloten, vallen deze middelen nu vrij in het resultaat. Een administratieve omweg, omdat de raad gaat over de stortingen en de onttrekkingen aan de reserves. Samen maakt dit al 21 miljoen. Wat overblijft aan het te verklaren resultaat is dan nog elf miljoen, waar corona natuurlijk ook een hele belangrijke rol in heeft gespeeld. Zo compenseert het Rijk ruimhartig voor de gevolgen van deze crisis. En daarnaast mocht de inkomensderving die we hebben gehad van 5,4 miljoen over 2021 nog niet worden ingerekend. Bijkomend zijn door corona dat diverse projecten die zijn doorgegaan en was er op verschillende gebieden sprake van vertraging. De krapte op de arbeidsmarkt speelt daarbij ook een rol. Vandaar dat we ook 2,7 miljoen overhouden op de personeelskosten. Al met al ben ik als wethouder, wethouder financiën, dus tevreden met deze jaarrekening. Het positieve resultaat zorgt ervoor dat onze financiële kengetallen, zoals de netto schuldquote en de solvabiliteitsratio zijn verbeterd. En daarbij ook onze financiële positie en het weerstandratio. Blijft wel van belang om dit resultaat te bekijken met de toegelichte nuances. Een groot deel van het resultaat bestaat immers uit incidentele meevallers en toevoegingen aan de reserves. Daarnaast ben ik tevreden over de bevindingen van de accountant en de bereikte voortgang op de

aanbevelingen. Het is goed te lezen dat er wordt voorgesteld om vanuit de meeste aanbevelingen van de Duisenberg onderzoeken af te doen. Al moet er natuurlijk altijd ruimte blijven om zaken verder te verbeteren samen met de stad.

De voorzitter: Een interruptie van mevrouw Çimen.

Mevrouw Çimen: Ja. Dank u wel, voorzitter. Dank aan de wethouder voor het afpellen van die 32 miljoen euro. Tegelijkertijd, de accountant die heeft dit natuurlijk ook voor een groot deel mee kunnen krijgen, en die heeft ook een suggestie gedaan in zijn toelichting. Van hoe kun je een aantal zaken naar voren halen in het jaar, waardoor je aan het eind van het jaar minder verrast wordt. Is het afpellen van waar die 32 miljoen uit bestaat, is dat nu eigenlijk hoe het college opvolging heeft gegeven aan die aanbeveling? Of vindt er nog nader onderzoek plaats, zodat we dit in 2022 niet weer herhalen?

Wethouder De Raadt: Nou ja, het afpellen is ook om aan te geven dat dit in 2022 niet zal worden herhaald, omdat hier hele specifieke oorzaken aan ten grondslag liggen. Onder andere dus bijvoorbeeld dat we geen decembercirculaire of decemberrapportage hebben uitgebracht. Nou dat zullen we dit jaar dan wel doen, en dat zal ook het jaarresultaat al fors verkleinen. Ja, dan ga ik direct door, want ik was bijna aan het einde van inderdaad mijn inleiding, dat er natuurlijk altijd ruimte moet blijven om zaken verder te verbeteren. En dat gaan we doen samen met u en met de stad. En afsluitend ga ik dus nog een aantal antwoorden geven op de gestelde vragen. Als eerste GroenLinks. Die vraagt naar de volgende stap in de indicatie van de klimaatrisico's. Nou in 2023 worden nieuwe scenario's van het KNMI verwacht, en dat zal leiden tot een herberekening van ons klimaatrisico. En dat zal ook in de begroting van 2023 verder worden toegelicht. Daarnaast staat de notarisicomanagement op de planning om herijkt te worden. En bij deze actualisering zal dat omgaan met langetermijnrisico's, zoals de klimaatrisico's, ook een plek moeten krijgen. Maar zoals de accountant ook net heeft aangegeven, het is wel echt nog onontgonnen terrein. En in het najaar wordt er door Primo voor gemeenten, provincie en waterschappen een congres georganiseerd over hoe de klimaatrisico's te integreren in de klimaatparagraaf. Nou en die input van het KNMI, van de PBL en Primo zullen ons weer verder helpen om de volgende stappen te zetten in de kwantificering. Dan de VVD. De VVD vraagt of er bij de nieuwe plannen ook rekening gehouden kan worden met capaciteit. Nou het is de ambitie van het nieuwe college, dat weet ik toevallig, om het IP opnieuw tegen het licht te gaan houden, waar onder meer ook rekening zal worden gehouden met capaciteit. En ik wijs in dit kader ook op de paragraaf uit de kadernota over het meer realistisch maken van het IP. OPH. OPH vraagt om een verlaging van de belastingen. Ja, dit is tijdens het bespreken van de jaarstukken ook al in de commissie bestuur aan de orde gekomen. En ik wil nogmaals benadrukken dat het incidentele hoge jaarrekeningenresultaat van 2021 zich niet leent voor een incidentele verlaging van de structurele belastingen.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Smit.

De heer Smit: Mevrouw de wethouder, dank voor uw reactie, maar dat vroeg ik niet. Ik gaf alleen aan dat wij bij de behandeling van de kadernota, gegeven de resultaten '21, te verwachten '22 en de begroting '23 daarop terug zullen komen. Maar ik heb het niet gevraagd ten aanzien van '21.

Wethouder De Raadt: Oké, helder. Dan onder andere D66, SP en Hart voor Haarlem. Die vragen allen naar de voorspellende waarde van de begroting. Nou ja, dat heb ik net eigenlijk ook al in mijn antwoord richting D66 gegeven. Ik heb net de belangrijkste getallen ook op een rij gezet. Nou we gaan wel een decemberrapportage uitbrengen en, ja, daarnaast denk ik ook, en daar hebben we het in december hebben we het daar in de commissie beheer ook over gehad, en in de komende kadernota zullen weer meerdere maatregelen worden

genoemd die echt die realisatiekracht ook gaan vergroten. En dat maakt natuurlijk ook weer het resultaat kleiner. En ik denk als laatste, zoals ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Kuin.

De heer Kuin: Ik hoorde u net zeggen in het begin van dat er 22 miljoen, als ik het goed onthouden heb, te maken heeft met corona en dat het later alsnog besteed wordt? Klopt dat? Heb ik dat goed gehoord of niet? Dat zou de grote verklaring zijn voor de 32 miljoen.

Wethouder De Raadt: Nee, dat heeft u niet goed gehoord.

De heer Kuin: Dat klopt niet.

Wethouder De Raadt: Nee, dat klopt niet.

De heer Kuin: Ik heb het verkeerd gehoord.

Wethouder De Raadt: U heeft het verkeerd gehoord.

De heer Kuin: Oké. Wat was het bedrag dan? Want u had het over 22 miljoen.

Wethouder De Raadt: Ja, moet ik weer helemaal opnieuw gaan afpellen? Volgens mij ben ik vrij helder geweest. Ik heb het ook al in de commissie bestuur heb ik hem helemaal afgepeld en ik heb het net nog een keer gedaan. En u kunt altijd nog technische vragen schriftelijk stellen als er iets onduidelijk was. Voor nu ga ik ...

De heer Kuin: Nou ja, voorzitter, dit is toch ... Wat is dit voor een idioot gedoe? En als ... Ik stel gewoon een vraag.

Wethouder De Raadt: Nou, ik moet eerlijk zeggen, ik neem wel enige aanstoot aan uw taalgebruik. Maar ik ...

De heer Kuin: Ik neem aanstoot aan het feit dat u niet wist te antwoorden.

Wethouder De Raadt: U stelde mij de vraag of u het verkeerd gehoord had. En daarop heb ik bevestigend geantwoord.

De heer Kuin: En vervolgens wilt u niet zeggen hoeveel er vervolgens van die 32 miljoen met corona te maken heeft. Dat was mijn vraag. En als u dat niet kan beantwoorden, dat hoeft niet, maar dan wil ik het graag schriftelijk.

Wethouder De Raadt: Nou ja, dan zal ik u aanraden om die vraag ook schriftelijk te stellen. Maar ik heb net ongeveer afgepeld dat er elf miljoen te maken heeft met corona. Maar ik neem aan dat u ook begrijpt dat de effecten van corona niet altijd één op één terug te berekenen zijn, omdat ze op zoveel verschillende facetten van invloed zijn geweest en zoveel verschillende factoren hebben meegespeeld. Goed. Actiepartij over de global goals. Ja, inmiddels ... Oh, de Actiepartij is er niet meer. Nou ja, voor de band. De global goals. Inmiddels gaan we wel al meer richting de SDG's en de brede welvaart, en dat gaat dus ook over inclusiviteit en diversiteit, maar ook over duurzaamheid. En Haarlem heeft hier ook meerdere indicatoren voor opgenomen. Alleen we linken ze niet heel direct aan de SDG's, en dan komt omdat wij, nou ja, inzetten op vooral sturen op

resultaat. Dan heb ik ook nog een aantal vragen vanuit mijn portefeuille openbare ruimte. Ja, het aantal bomen.

De voorzitter: Interruptie van de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ja, dan graag toch nog even de wethouder financiën waar ik de vraag aan stel. Ik hoor de wethouder financiën uitleggen waar het geld heengegaan is. Zo goed mogelijk probeerde te begrijpen ook waar dat heen gaat. Nou dat vind ik heel knap, want dat is inderdaad gewoon een complex geheel en u legt dat goed uit. Alleen het blijft bij financiën. En één van de grote ... Met een positief resultaat financieel. Alleen er zijn ook hele grote, heel veel zaken die wij hebben genoemd in onze bijdrage die niet gerealiseerd zijn. En een wethouder financiën, en dan kom ik tot mijn vraag, zou niet alleen de financiën in de gaten moeten houden, maar zorgen dat er waar dat geld is. Dus hoe kijkt deze wethouder er nou tegenaan dat op al die beleidsterreinen doelen niet gehaald zijn? Daar hoor ik de wethouder weinig over. En ook haar rol daarin als aanjager van dat college om die financiën goed besteed te krijgen. Hoe blikt u terug op het jaar en het werk wat u daarvoor heeft gedaan?

Wethouder De Raadt: Ja. Dank u wel voor het compliment en dank u wel voor de vraag. Ja, in de kadernota gaan we daar ook ... Is onder andere een paragraaf opgenomen ook over het meer realistisch maken van het IP. Nou ja, en dat hangt natuurlijk direct samen met die realisatiekracht. Even kijken. De global goals heb ik gehad. Nou dan ga ik direct ook naar uw motie. Ja, u roept op tot een extra indicator. De Partij voor de Dieren die vraagt ook om een extra indicator. En ik denk dat u beiden hetzelfde antwoord ga geven. Want in het najaar wordt een nieuwe indicatorenconferentie gehouden. En daar zal ook een nieuwe set aan indicatoren worden gepresenteerd. Dus het college adviseert u beiden om hierop te wachten. Dan nog even, oh ja, over dat aantal bomen daar kwam ik op. Daar hebben ook de VVD en de Partij voor de Dieren. U ... Ja?

De voorzitter: Ja, de heer Aerssens.

De heer Aerssens: Ja. Dank u, voorzitter. Ja, wat mij betreft. Wat ik de wethouder hoor zeggen is ... Of eigenlijk hoor vragen, is of we dan de motie willen aanhouden tot de indicatoren. Maar als zij het toezegt of kan toezeggen dat we het dan gewoon mee kunnen nemen deze, dan hoeven we hem ook helemaal niet eens in te dienen als die daar al ter sprake komt en dan op de agenda komt.

Wethouder De Raadt: Ja. Nee, dat ga ik helaas niet toezeggen. Ik denk dat het echt zaak is dat jullie deze indicator tijdens de indicatorenreferentie bespreken, want hij is ook niet heel eenduidig te lezen. Dus ik denk dat dat wel van belang is. En datzelfde geldt eigenlijk voor de indicator die de partij voor de Dieren voorstelt. Ja, daar is ook de vraag of er niet te veel externe factoren van invloed zullen zijn om die zo één op één te kunnen overnemen. Maar daar is dus die indicatorenconferentie in het najaar voor bedoeld. En dan kunnen jullie ook alle vragen daaromtrent kwijt. Dan kom ik toch op het aantal openbare bomen. De VVD en de Partij voor de Dieren die stellen daar vragen over. Ja, dit is natuurlijk ook even aan de orde geweest ook in de commissie beheer. En het aantal bomen is niet afgenomen, maar de wijze van registratie is veranderd. Dus het aantal bomen op scholen en sportvelden, die zit nu niet meer in die indicator. Maar ik denk inderdaad dat het goed is dat we die voor volgend jaar wel opnemen, dus dat we daarnaast nog een indicator opnemen voor het aantal bomen bij onderwijs en sport, zodat we het totaalplaatje kunnen hebben. Dan ben ...

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja, dank u wel. Zeer bedankt ook voor de toezegging, waar mijn collega Aerssens al eerder om had gevraagd. Om het toch even goed te begrijpen. Ik hoor de wethouder zeggen dat het aantal bomen is toegenomen. Dus als ze bijvoorbeeld vanaf peildatum 2019 pakken, dan is het aantal bomen in Haarlem toegenomen, vraagteken?

Wethouder De Raadt: Ja, ik heb die tabel nu niet zo één-twee-drie paraat, maar dat is wel mijn vermoeden inderdaad.

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja, dan zou ik willen vragen of u dat technisch zou kunnen beantwoorden vanaf 2019 of het aantal bomen is toegenomen of afgenomen. Dank u wel.

Wethouder De Raadt: Ja, en dan neem ik aan dat u dus bedoeld inclusief de bomen op de stop en onderwijs die nu niet in de indicators zijn opgenomen in dit huidige jaarverslag? Ja, dat kan ik u toezeggen. Geen probleem. Voorzitter, volgens mij heb ik alle vragen zo beantwoord. Dus ik sluit af met een woord van dank aan de accountant, de auditcommissie en de hele organisatie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zal als portefeuillehouder heel kort de twee dingen die mij regardereren op reageren. Hoe kijk ik aan tegen bezuinigingen op veiligheid en Boa's nu het aantal weer stijgt. Volgens mij is dat bij de discussie indertijd ook gezegd, natuurlijk heb ik dat betreurd. Maar ik zag ook dat het noodzakelijk was dat over het geheel van de begroting gezien dat we keken van, hoe kunnen we de noodzakelijke bezuinigingen doorvoeren. En ik ben ontzettend blij dat in een aantal stappen, eerst in het college en ook door de raad, extra middelen zijn vrijgemaakt om het aantal Boa's toch weer terug te brengen op het niveau wat we oorspronkelijk aan het begin van de periode ook hadden bedoeld. En ten aanzien van de global goals. Ik denk inderdaad dat het goed is dat we daar ook expliciete aandacht aan besteden. En volgens mij is het ook de bedoeling dat dat in de duurzaamheidsbegroting gaat komen. En dat betekent dat we er dan met elkaar bij de jaarrekening op terug kunnen komen. Dat was het wat mij betreft. Dan gaan we naar, eens even kijken, wethouder Botter.

Wethouder Botter: Ja. Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Er zijn verschillende vragen gesteld over het personeelsbeleid, het HRM-beleid en de personeelstekorten en wat we daar allemaal aan gaan doen. We hebben natuurlijk de afgelopen periode een jaar of wat geleden een strategisch personeelsbeleid aangenomen. Het is misschien goed voor een ieder om daar nog eens kennis van te nemen, omdat daar de hoofdlijnen in gezet zijn van wat we van plan zijn ook om te gaan doen om aantrekkelijke werkgever te worden. Ook als het gaat om interculturalisatie en dergelijke. Maar we hebben toen ook afgesproken met elkaar dat het een situatie gaat worden dat er met een soort kapstok is waar we vervolgens een aantal kledingstukken aan gaan hangen. En die kledingstukken die krijgen steeds meer vorm op dit moment. Zo wordt er op dit moment hard gewerkt aan het wervings- en selectie instrumentarium. De procedures worden vergemakkelijkt. De vacatures zullen zichtbaarder zijn op ... Makkelijker te vinden zijn op de websites. In het kader van de kadernota wordt ook iemand aangenomen die ook heel specifiek met het arbeidsmarktbeleid aan de slag gaat. En er wordt gewerkt aan de doorstroom en de ontwikkeling van de eigen medewerkers. Dat betekent dus ook dat je naar een goed werkgeverschap gaat kijken. En er werd ook gerefereerd aan het organisatierapport van Berenschot van medio vorig jaar. Nou ja, in Berenschot staan natuurlijk ook een aantal suggesties van hoe je ook dat werkgeverschap op een betere manier in kunt vullen. Daar zijn vervolgens een missie en een visie uit naar voren gekomen en die zullen daar ook toe bijdragen. En als je kijkt naar de vraag van wanneer kunnen we daarover rapporten? Dat was met name de vraag ook van OPHaarlem. Dan is dat bij

de programmabegroting. Dan kunnen wij het één en ander daar verder over melden. En over een aantal andere zaken hebben we al toegezegd, rondom het personeelsbeleid, dat we daar in december over u zullen informeren. Want dat hebben we als jaarlijkse cyclus met elkaar afgesproken. Als het gaat over de vijf ...

De voorzitter: De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja. Dank u wel, voorzitter, en dank u wel wethouder voor deze reactie. Als we naar het jaarverslag kijken is gewoon het gebrek aan arbeidskrachten één van de grote problemen geweest voor de onderrealisatie. U noemt nu een aantal verbeterpunten die in gang gezet zijn. Veel dank daarvoor. Maar mijn vraag is ook, vindt u dat dit voldoende is en denkt u ook dat die problematiek van onderrealisatie door arbeids... Te weinig arbeidskrachten door dit pakket zich in de toekomst niet meer voordoet?

Wethouder Botter: Nee, dat heb ik ook in de commissie bestuur gezegd. We hebben op dit moment tussen de veertig en zestig vacatures. Daarin zijn we niet de enige organisatie in Nederland. Zoals u weet is er heel vaak om ons heen hoor je de laatste tijd dat er te weinig mensen beschikbaar zijn. Het is ook een concurrerende markt. We zitten natuurlijk allemaal met kleine gemeenten en dat betekent dus ook dat we om ons heen die ook mensen nodig hebben. Daarom is het zaak dat we ook goed met elkaar samenwerken. Dat we kijken naar werkverdeling en differentiatie. En dat zijn ook allemaal instrumenten om daar in de toekomst met elkaar over van gedachten te wisselen. En een andere vraag namelijk die u had, en daar kom ik dan nu op, is de vraag van, in hoeverre zijn alle doelen die worden geformuleerd realistisch ten opzichte van het arbeidspotentieel wat je in huis hebt. En daarbij zult u in de kadernota merken dat daar ook suggesties worden gedaan om ieder geval te kijken hoe je ervoor zorgt dat het werk wat er is in relatie tot het personeel wat we beschikbaar hebben en denken te kunnen verwerven, dat dat in evenwicht is en dat daar ook de realisatie op wordt aangepast. Dus het is niet zo dat ik hoop heb dat het ... Nou ja, hoop heb je natuurlijk altijd. Maar ik heb wel de hoop dat we flinke stappen zullen zetten. Maar of wij erin slagen om dit jaar alle vacatures in te kunnen vullen en alles te kunnen realiseren wat we van plan zijn, ja, dat zullen we bij een volgende jaarrekening moeten gaan constateren met elkaar. Als we dan vervolgens nog kijken naar de vraag over de problematiek rondom de verwarming. Nou ja, ik kan mij in ieder geval herinneren dat we er drie keer met elkaar in de staf facilitair over hebben gesproken en dat we wel degelijk naar aanleiding van de opmerkingen vanuit de rijksoverheid en naar het voorbeeld van de rijksoverheid daarmee aan de slag zijn gegaan. Dus ik weet niet dat de kachel nog veel te hoog staat. Ik neem aan dat de thermostaat met dit weer gewoon überhaupt afslaat, dus dat de kachel überhaupt niet brandt deze zomer. Maar ik zal er nog een keer goed naar laten kijken en dat afstemmen met de facilitair. Als het dan gaat over de gebouwen die het C-label hebben. Wij hebben als gemeente Haarlem hebben we nog drie gebouwen ... Het gaat overigens over gebouwen, kantoorgebouwen, die groter zijn dan honderd vierkante meter. Daar hebben we er dus nog drie van. En ja, volgens mij heb ik al een keer in de commissie ontwikkeling aangegeven dat we daar voortvarend mee aan de slag gaan. Dat zijn ook de kantoren die op de lijst staan van de zeventig gebouwen die als eerste binnen de negen miljoen van verduurzamingsmiddelen worden aangepakt. Dus nou ja, ik hoop u hiermee een misschien globaal maar toch wel een antwoord te hebben gegeven op de vragen die u heeft gesteld.

De voorzitter: De heer Dreijer.

De heer Dreijer: Ja. Dank u wel, wethouder, voor het antwoord. Ja, mijn vraag was echt, gaat u het redden voor 1 januari? Want volgens mij ben je dan wettelijk verplicht om gewoon de deur dicht te doen als het niet geregeld is.

Wethouder Botter: Ja, daar zijn we ons van bewust dat dat zo is. En ook daarbij zeg ik, we doen ons uiterste best, zeg maar ons stinkende best, om dat te gaan realiseren. Maar dat betekent dus ook dat je en bedrijven moet hebben die daartoe in staat zijn om dat te realiseren en uit intern mensen die dat ook kunnen begeleiden. Maar we doen ons stinkende best en meer kan ik daarover niet toezeggen. En volgens mij heb ik daarmee ook voldoende ... Nee, dat is aan u of ik voldoende antwoord heb gegeven.

De voorzitter: Dat horen we straks.

Wethouder Botter: Dat hoor ik graag terug in de ... Maar volgens mij heb ik op alle vragen die zijn gesteld een antwoord gegeven.

De voorzitter: Wethouder Meijs.

Wethouder Meijs: Dank u wel. VVD is begonnen met een vraag over de woningopbrengsten, en dat is aangesloten met Jouw Haarlem en nog een andere partij. We hebben inderdaad het afgelopen jaar weinig tot geen opbrengsten van nieuwe extra sociale huurwoningen geleverd. Maar zoals u wel heeft kunnen zien in de monitoring, zijn er ontzettend veel huizen verduurzaamd en gerenoveerd. We zullen de komende jaren, mede dankzij de stimuleringsgelden van 14,7 miljoen die van het Rijk toegekend zijn aan de ontwikkelgebieden van Zuidwest en Oostpoort, inderdaad versnellen en verdichten daar waar het nodig is. En de ontwikkelzones zullen zeker de komende jaren met een positief saldo komen voor de sociale huurwoningen. VVD heeft ook de vraag gesteld over het huishoudelijke ondersteuning. Dat klopt, daar is een personeelstekort. Krapte op de arbeidsmarkt. Nou mijn collega heeft het zojuist ook al aangegeven dat het ook binnen onze eigen ambtenarenapparaat is. Maar dat kennen we binnen de zorg, we kennen het binnen de horeca, we kennen het op vele gebieden in het onderwijs. Noemt u maar op. Wat we wel doen is dat we korte lijnen hebben met de aanbieders die de huishoudelijke ondersteuning bieden. We schuiven door, we verwijzen naar elkaar en we leveren in ieder geval aan de meest kwetsbare mensen de zorg. Dat doen we sowieso natuurlijk altijd al bij de urgenten. Maar ook nu kijken we heel erg goed, is er nog een klein netwerk van de familie? Is er nog een zorgnetwerk in de buurt? Dan zullen die niet als eerste bediend worden. Maar de echt kwetsbare en de alleenstaanden die zullen zeker geholpen worden. U heeft een vraag gesteld toen straks aan de accountant over de PGB. Ik kan verwijzen naar een nota die begin mei naar de raad is gestuurd om die prestatielevering te verbeteren. En daarin vindt u een overzicht van alle behaalde of niet behaalde, we te hopen behalen verbeterpunten op het PGB, zoals de accountant dat ook al aangaf. Actiepartij, ik kan u alleen maar uw observatie delen. Het was verder geen vraag over de mantelzorg. Ja, het zou een nobel streven zijn om het tot nul te reduceren, maar dat is natuurlijk godsonmogelijk. Maar inderdaad moeten we constateren dat het een zwaar beroep is, weliswaar vrijwillig, maar mantelzorgen verdient altijd onze aandacht. En dat waren volgens mij de drie vragen die aan mij gesteld waren.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Roduner.

Wethouder Roduner: Dank u wel, voorzitter. Ik had twee vragen. Eén was eigenlijk dezelfde vraag van het CDA en de ChristenUnie over de donkergroene smiley bij 3.1, beleidsveld werk, waar het doel is om werkzoekenden met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen. Nou ik denk dat dat doel ontzettend goed gelukt is. Als u kijkt op pagina 301 ziet u dat Haarlem ten opzichte van vergelijkbare steden één van de laagste bijstandsbestanden heeft. Dat is denk ik ... en ook financieel zie je dat inmiddels terug in de jaarrekening. We houden dit jaar weer ruim vijf miljoen over doordat we eigenlijk uitkeringslasten besparen, omdat onze Haarlemmers gewoon aan het werk zijn. Resultaten van volgens mij succesvol beleid, maar ook het geluk van een krappe arbeidsmarkt in deze regio. Daar moeten we dan altijd eerlijk over zijn.

Dus wat mij betreft is die donkergroene smiley helemaal terecht. Maar ik snap wel dat u zegt ... Of ja, u zegt beiden, die effectindicatoren die daar inmiddels bij horen, ja, kloppen die dan eigenlijk nog wel? Als je met een klein bijstandsbestand te maken hebt en ook met minder instroom vanwege de coronamaatregelen, dan is het lastiger om mensen aan het werk te bemiddelen. Dan heb je gewoon een kleinere groep mensen. En wij weten ook dat er nog steeds toch een hele grote groep, stabiele groep, echt een onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Nou we hebben daar vaker in de commissie gesprekken over gevoerd dat ook die groep langzamerhand in beweging komt. Maar dat maakt het gewoon lastig om uiteindelijk heel veel trajecten te gaan doen, voor ja, als onze Haarlemmers nog niet toe zijn aan een traject. Dus laten we inderdaad gewoon voor de volgende begroting kijken of die, wat is het, de streefwaarden of het nog wel klopt. Of die dan ook wel matcht met de omvang van het bijstandsbestand. Want ik denk dat dat dan wel de relevante factor is. Dus het lijkt me goed om bij de komende begroting daar nog een keer naar te kijken of die op het juiste niveau staat. Maar goed, dat is dus even wat we met elkaar daar constateren. ChristenUnie heeft ook nog gevraagd naar de vroegsignalering. Dus u zegt eigenlijk, daar mis ik een effectindicator. Nou dat kan ik u niet toezeggen dat ik die nu ga opnemen. Ga ik ook niet over. Daar gaat uiteindelijk gaat de raad daar zelf over. En daar is ook een ... En er komt dadelijk in het najaar weer een nieuwe conferentie. Wat ik daar nu over kan zeggen is dat we dit jaar ongeveer gemiddeld tweehonderd signalen krijgen waar ook actie op wordt ondernomen. Tweehonderd signalen per maand moet ik zeggen waar actie op wordt ondernemen. Niet alles leidt tot iets, want sommige mensen hebben ook geen behoefte aan hulp of zijn daar nog niet aan toe. Maar we zien in ieder geval dat dat een behoorlijk stevige groep is. Dus dat verklaard het veel. Dus die indicator ga ik u niet toezeggen, maar laat ik u als vertrekkend wethouder wel een nota toezeggen. Dat is lekker makkelijk. Dus in de tweede helft van dit jaar zullen we richting de commissie en raad met een nota komen om ook even de eerste ervaringen op papier te zetten van hoe gaat het met deze nieuwe wettelijke taak? Wat zijn onze ervaringen, wat zien? Nou, wat gaat goed, wat kan beter. Dat u in ieder geval via de commissie ook goed geïnformeerd bent over deze nieuwe taak.

De voorzitter: Dank u wel. En ten slotte wethouder Berkhout.

Wethouder Berkhout: Ja. Dank u wel, voorzitter. Ik ga een paar vragen af. De Partij voor de Dieren vroeg om een reflectie als het gaat om de duurzaamheidslening of het aantal verstrekte leningen. Nou laat duidelijk zijn, daar zit een stijgende lijn in. Ook voor 2022 tot en met mei inmiddels zestig leningen verstrekt. Dat klinkt misschien weinig. Dat is wel voor een bedrag van zes ton inmiddels. En we lopen ook alweer tegen het plafond van een paar jaar geleden verhoogde duurzaamheidslening aan. Dus we zijn goed op weg. En ik denk dat we ook voornemens zijn, dat ziet u ook in het coalitieakkoord, om wederom duurzaamheidslening te verruimen om zo daar mogelijkheden toe te bieden. Tegelijkertijd is dat natuurlijk niet het enige instrument wat we gelukkig hebben. Dus er is een heel instrumentarium. En we hopen ook op zowel middelen van het Rijk om hier de opschaling, de noodzakelijke opschaling te gaan realiseren, als wel wet- en regelgeving om hierin te gaan faciliteren. En dat kan een warmtewet zijn, dat kan een nationale ... Het warmtefonds zijn. Daar zit een heel scala, eerder ook met elkaar in de commissie wel besproken. Misschien ook goed om daar ergens na de zomer met de nieuwe, nou vanuit het nieuwe college misschien een keer nader over van gesprek te wisselen. Maar op zich, het aantal duurzaamheidsleningen loopt weer stevig op en dat is op zich een goed instrument, wordt goed gebruikt, goed teken. Maar het is niet het enige. En dan eventjes in reactie op het CDA. Vaak zijn bij de jaarrekening nog niet de actuele duurzaamheidspercentages bekend. Dus daarom blijft dat soms nog leeg. Tegelijkertijd zijn die er wel bij de begroting. En daar hoort dat ook echt thuis in de duurzaamheidsbegroting. Dus daar kunnen we ook een toelichting geven of een duiding geven op die percentages. Overigens kunt u bij Haarlem in cijfers, de website, wel vaak de actuele cijfers vinden. En dan ook nog eventjes, ook ik was nog eventjes achter de verwarming of de verlaging van de temperatuur van de

verwarming aangegaan. En ik kan eigenlijk wethouder Botter bijvallen, de temperatuur is in alle panden waar de ambtenaren huizen verlaagd. Dus Raakspoort, Zijlpoort, maag ook stadhuis. Ware het niet dat we hier radiatoren hebben waar mensen aan knoppen kunnen draaien. En na het betoog van Hart voor Haarlem heb ik een vermoeden waar dat in ieder gebeurt. Maar dat is dus wel hoe het bij ons bekend is. En dan eventjes in reactie op de ChristenUnie. Er is een verklaring voor waarom er de smileys andere kleuren hebben tussen fiets en auto. Dat heeft soms te maken met de ingezette acties bij fiets. Daar wordt goed aan gewerkt. Tegelijkertijd geeft u een heel valide punt. U vergelijkt de parkeerdruk, autoparkeerdruk, fietsparkeerdruk. Volgens mij moeten we dat bij een volgende jaarrekening uniformer doen. Dus werken we hard om die parkeerdruk tegen te gaan? Zijn die acties succesvol of niet succesvol? Niet succesvol hoort daar bij beiden een rode smiley mee. Dus nemen we ter harte. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Het college is door zijn tijd heen, dus we gaan eens even kijken.

Tweede termijn raad

De voorzitter: Is er nog behoefte aan een tweede termijn? De heer Smit.

De heer Smit: In die zin, geachte voorzitter, wij hadden drie vragen gesteld, maar ik heb, of door onduidelijkheid of doordat ze niet behandeld zijn, de antwoorden gemist. Net was de vraag van, per wanneer kan het college een gedegen rapportage toezeggen over de resultaten van het ingezette traject, verbeteringstraject, inzake de ambtelijke organisatie? Kan het college toezeggen in contact te treden met de jongerenraad over de fietsveiligheid? De jongerenraad heeft er echt aan gewerkt. En de derde vraag is, kan het college toezeggen om de veelheid van fietsoorten op het fietspad nadrukkelijker mee te nemen in het nieuwe beleid? Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even verder. De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Tweede termijn toch? Nou ik ben blij met de toezegging voor de nota over vroegsignalering. Het gaat natuurlijk niet alleen het aantal signalen wat ik krijg, maar ook wat we ermee doen en wat we ermee bereiken. Maar dat wordt ongetwijfeld voor de nieuwe wethouder een mooie nota, dus daar zien we naar uit. Ik was minder blij met de antwoorden van de wethouder over die bijstandsgerechtigden, het punt waar het CDA ook over begon. Want de wethouder ging nu suggereren, misschien moeten we de streefwaarde aanpassen. Natuurlijk, de groep die overblijft dat is een lastigere groep en dat kost misschien meer inspanning. Maar volgens mij moet het nog steeds de ambitie zijn dat we gewoon meer mensen aan het werk gaan krijgen, ook al is de groep klein. Dus ik zou echt die ambitie niet willen verlagen. Ik zou echt de wethouder of de nieuwe wethouder op dat onderwerp willen uitdagen om daar creatief in te zijn en meer te bereiken. Dus niet elk jaar maar hetzelfde bereiken, maar volgend jaar iets meer te bereiken dan dit jaar.

De voorzitter: Dank u wel. Echt tot op de tweede uw spreektijd gebruikt. Fantastisch. Even kijken, zijn er nog anderen in tweede termijn? Of zeg u van, nou wat ons betreft voldoende?

Tweede termijn college

De voorzitter: Dan kijk ik nog even naar de collegeleden die toch nog wat vragen nu hebben. De heer Botter.

Wethouder Botter: Ja, mijnheer Smit, volgens mij had ik gezegd bij de programmabegroting wordt u op de hoogte gebracht van de voortgang van alle facetten van de organisatieontwikkeling. Maar ik zag nu zelf in mijn

aantekeningen dat ik wel een andere vraag van u heb gemist die u niet heeft herhaald. Dat ging ... Dat is de vraag over het KCC.

De heer Smit: Ja.

Wethouder Botter: Of u daarover wordt geïnformeerd. En dat zullen we ook doen bij de programmabegroting.

De heer Smit: Dank u wel voor de ... (buiten microfoon).

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Roduner? Geen opmerkingen? Dan ... Ja, dat is zo. Wethouder Berkhout.

Wethouder Berkhout: Ja, u had een vraag over de jongerenraad en fietsveiligheid. Ik moet wel zeggen, dat is wel heel associatief als we het over de jaarrekening hebben. En ik heb uw vraag gemist in het uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid vorige week in de commissie beheer. Dus ik ... Het is een beetje zoeken waarom u nu hiermee komt? Maar er is contact geweest tussen de afdeling en de jongerenraad.

De voorzitter: Ja. Een interruptie van de heer Smit nog?

De heer Smit: Dan hoop ik dat daar nog op één of andere manier kond van wordt gedaan, mijnheer de wethouder.

De voorzitter: Dat is nu gebeurd in ieder geval.

De heer Smit: Nou, ik heb het over het gesprek. Het gesprek dat gevoerd is, daar heb ik het over. En de tweede vraag was over, zegt de wethouder toe dat er met nadruk wordt gelet op de veelheid van fietssoorten de komende tijd en nu al op het fietspad?

De voorzitter: Wethouder?

Wethouder Berkhout: Ja kijk, eerlijk gezegd, we hebben de vorige week in de commissie beheer hier echt anderhalf uur over gesproken. Ik ... Ja, excuus, ik ga hier nu geen antwoord op geven.

De voorzitter: Goed, dan komen wij toe ... Ah, wethouder Botter nog een nabrander?

Wethouder Botter: Ja, ik weet niet precies wat u wilt met de jongerenraad. Maar er zijn vier of vijf gemeenteraadsleden aanwezig geweest bij de presentatie van de jongerenraad, ik ben daar zelf ook bij geweest, van hun fietsplannen. Daar is ... Zijn aantekeningen gemaakt. Daar is in het college over gesproken en de afdeling die is op het spoor gezet van de jongeren. Dus volgens mij is dat echt heel erg goed geborgd.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Smit. U heeft ook geen spreektijd meer volgens mij, dus houdt u het kort.

De heer Smit: Ja, ik ... Wacht even, ik dacht nog steeds wel. Nee. Mag ik dan heel kort reageren door te zeggen dat ik de vraag had gesteld, omdat ik het gevoel had dat een aantal knelpunten op dit moment niet herkend zijn door mij in de stukken van vorige week ook in de commissie. Dank u.

De voorzitter: Waarvan akte. Dank.

Besluitvorming

a) Vaststelling Jaarrekening en jaarverslag 2021

De voorzitter: Dan gaan we toen naar de besluitvorming bij dit punt. En ik wil ... Probeer u het op te pakken. Ik zou willen voorstellen, u heeft zeven besluitpunten toegestuurd gekregen. Ik constateer dat daarvan besluitpunt vijf en zes gaan over Duisenberg aanbevelingen. Dat was logisch toen het stuk werd opgesteld om daar iets over te zeggen. Maar daarna is er een stuk over de Duisenberg aanbevelingen van de rapporteurs gekomen. Daar wordt een voorstel over gedaan. Dan lijkt het me eerlijk gezegd een beetje merkwaardig om als raad eerst een besluit te gaan nemen over twee Duisenberg aanbevelingen en dan vervolgens de Duisenberg aanbevelingen als geheel aan de hand van de rapporteurs te bespreken. Mijn voorstel zou zijn dat we punt vijf en zes schrappen uit het besluit wat voorligt en dat dus dan nu een besluit genomen wordt over punt één tot en met vier en zeven. Als u zich daarover of daarin kunt vinden, dan vraag ik vervolgens of er iemand een stemverklaring wil afleggen, want dan is daarmee het amendement ook, begrijp ik, met uw instemming ook niet meer nodig. Dat is overbodig, want u had gewoon gelijk. Goed, dan stemming. Is er iemand die stemming wil? Of zegt u, we stemmen in met de jaarrekening, we stellen hem gewoon vast. Ja? Goed, dan gaan we dat doen bij dezen. Dank u wel.

b) Opvolging Duisenberg licht aanbevelingen t.b.v. behandeling jaarstukken 2021

De voorzitter: Wij hebben nog het punt twee, dat is de opvolging van de Duisenberg licht aanbevelingen ten behoeve van de behandeling jaarstukken 2021. Daarover is in de commissies gesproken. In ieder geval heeft dat op een aantal punten opgeleverd dat ten aanzien van de Fte's dat dat, en dat is conform ook het amendement wat net ingediend was en niet nodig was, maar dat dat in ieder geval niet als afgedaan wordt beschouwd. De andere twee waar een vraag gesteld was door de rapporteurs, daar moeten we misschien nog eventjes kijken van wat is nu uiteindelijk de stand van zaken na de behandeling in de commissies. Dat gaat over het formuleren in de begroting en het jaarverslag korte en krachtige onderbouwde missie, onderbouwde visie, acties die daaruit volgen en wat het mag kosten. Dat is niet helemaal helder of de commissie zegt, wij beschouwen dat inderdaad als afgedaan of niet. En daar moet de raad dus denk ik helderheid over verschaffen. En hetzelfde geldt voor het vergroten van de informatiewaarde van de begroting en de jaarrekening door op een lager niveau inzicht in de programmaverantwoording te geven. Dat zijn de twee die, ja, die nog niet definitief zijn afgesloten. Ik word de griffier zeer terecht gewezen op het feit dat voordat wij die Duisenberg aanbevelingen doen, dat er ook nog een motie ligt. De motie van de VVD, die is toegevoegd aan de stukken, dus ook daar is besluitvorming over nodig. En dan is met excuus at ik u al meenam naar de Duisenberg aanbevelingen. Maar dan gaan we toch eerst nog even naar de motie van de VVD bij de jaarrekening. Is er iemand die daarover een stemverklaring wil afleggen? Ja? De ... De heer Van Leeuwen van de Actiepartij.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel. Ja, ik zou adviseren om het aan te houden en het gewoon mee te nemen in de hele cyclus van indicatoren. Want het is een interessant onderwerp, maar er is op dit moment geen aanleiding om dat hier te doen naar aanleiding van de jaarrekening. Dus dat zou mijn advies zijn. En houdt u hem toch op tafel, dan stem ik tegen.

De voorzitter: Goed, ik kijk even verder. De heer Smit.

De heer Smit: Voorzitter, gegeven het feit dat de stremmingen worden gemeten, vandaar dat wij filehoofdstad nummer één zijn, vraag ik het me af of het nodig is om, gegeven het feit dat er gemeten wordt, ook nog eens

een keer apart te gaan meten. En die onduidelijkheid brengt mij aan het twijfelen met betrekking tot het nut van de motie.

De voorzitter: Dan nog andere stemverklaringen? Die zijn er niet. De motie is ook niet teruggenomen. Wordt niet teruggenomen. Dan breng ik de motie in stemming. Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties van VVD, SP, Hart voor Haarlem, BV Nederland en Forum voor Democratie. Dat is niet genoeg, de motie is verworpen. Dan kom ik terug bij de aanbevelingen Duisenberg light. U heeft ze gekregen. U heeft ook een document gevonden waarin de aanbeveling wordt gedaan om een aantal af te voeren als zijnde voldoende behandeld, en dat er een paar zijn waar nog geen duidelijkheid over is. Eentje die in ieder geval niet wordt afgevoerd en twee waarvan ik denk, daar zou toch nog even of van de rapporteurs of vanuit de raad duidelijkheid moeten komen wat nou de status is. Ik ga ze even noemen op het nummer, want dat is denk ietsje makkelijker dan als ik ze alleen maar voorlees. De eerste is nummer één. Daarvan heeft het college gezegd, wat ons betreft is dit afgedaan. En dan wordt in het advies van de rapporteurs wordt gezegd van dat dat later moet worden geconcludeerd of dat inderdaad kan of niet. En volgens mij is dit het moment dat u aangeeft van kan het worden afgedaan of beschouwd als worden afgedaan of niet. Dus daarover zou ik toch graag eventjes van de raad een uitspraak willen hebben. Misschien is het handigst om dat dan per aanbeveling even vast te stellen. Zullen we dat gewoon via een stemming doen. Dus aanbeveling één, is dat wat u betreft afgedaan of niet? En als u ...

De heer Smit: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Smit.

De heer Smit: Heel kort, voor de meekijkers. Even heel kort vertellen wat aanbeveling één is.

De voorzitter: Ja, dat is goed. Dat gaat over het formuleren in de begroting en het jaarverslag kort en krachtig een onderbouwde missie, een onderbouwde visie, de acties die daaruit volgen en wat het mag kosten. Daar heeft het college op gereageerd van hoe ze daaraan invulling geeft. En de vraag is of daarmee de aanbeveling is afgedaan. Wie is er voor om te zeggen, daarmee is de aanbeveling afgedaan? Ja, dat is ... Sorry, dat is dan wel een beetje laat. Ik stel voor dat we nu gewoon tot stemming overgaan. Als u vindt dat die is afgedaan dan zegt u oké. Is hij niet afgedaan, dan niet. Ja? Dus voor wie is aanbeveling één afgedaan? Ja? De fractie van de Partij van de Arbeid, de fractie van OPHaarlem, Actiepartij, Jouw Haarlem, ChristenUnie, CDA en SP. Dat is denk ik niet genoeg. Nee, dus die is niet afgedaan. En dan nummer vijf. Vergroten informatiewaarde van de begroting en de jaarrekening door op een lager niveau inzicht in de programmaverantwoording te geven middels een heldere koppeling tussen doelen, prestaties en budget. Dat is de andere aanbeveling waarvan nog niet helemaal duidelijk is of die nou wel of niet als afgedaan kan worden geschouwd. De heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Ja. Dank u wel, voorzitter. Heel kort hierover. Het is hier gisteren in de technische briefing zeg maar die we hebben gehad hierover, hebben we het hierover gehad. En daar blijkt dat er nog een hele stap gezet gaat worden richting de volgende begroting. Maar we zijn wel met zijn allen daar tot de conclusie gekomen dat deze nog niet afgedaan was. Dus dat wilde ik graag nog even meegeven voor degenen die niet bij die briefing aanwezig waren.

De voorzitter: Helder, dank. Is er nog iemand anders die hier iets over zeggen wil of vragen wil. Ja? De heer Aynan.

De heer Aynan: Nou, als stemverklaring, met deze toelichting zullen wij het als niet afgedaan beschouwen.

De voorzitter: Helder. Ik kan ook concluderen, als dat gisteren de conclusie was, dat we dan die conclusie overnemen? Ja, mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Dit is natuurlijk wel een beetje moeilijk, omdat we nu niet ... We hadden tijdens de technische sessie wel een reactie van het college en nu niet. Dus ja, ik zit een beetje ... Er is een stap afgesproken. Moeten we dat nog ergens benoemen of moet het college dat nog even benoemen, zodat we weten welke stap we gaan zetten? Ook al gaat deze ... Ook al is deze aanbeveling nu nog niet afgedaan?

De voorzitter: Nou kijk, u hebt gisteren een technische sessie gehad en daar zijn allerlei antwoorden gegeven. Ik denk dat we de conclusie inderdaad nu toch echt officieel even in de raad moeten vaststellen. De reactie van het college op het stuk, die vindt u in het voorstel. En op basis daarvan, en de informatie die u gekregen heeft in de technische sessie, kunt u concluderen, nou is nog niet afgedaan of is wel afgedaan. En ik stel voor, als er verder op dit moment daarover geen discussie gevoerd hoeft te worden, dat we vast... De vraag die ik stel is, vindt u dat het is afgedaan? Wie is daarvoor? Niemand. Dat is die duidelijk niet afgedaan. En dan heb ik het idee dat wij in ieder geval duidelijkheid hebben op de aanbevelingen die niet zijn afgedaan. Dan zijn de twee waar we net over gestemd hebben, plus degene die we net noemde over de Fte's. En voor de rest wordt dan het voorstel gevolgd wat hier voorligt. Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Ja, misschien raak ik wat in de war hoor, ik sluit het niet uit. Maar volgens mij zijn er op bladzijde 7 gaat het ook nog allemaal verder. Want nou beginnen we weer opnieuw met een andere nummering, maar daar staan ook nog ... Daar zegt ook ... De rapporteurs zeggen daar ook van nou, dit is nog niet opgevolgd. Dat gaat bijvoorbeeld over digitalisering primaire werkprocessen in fysieke en sociaal domein. Dus volgens mij moeten we nog wat verder om tot het einde van het rapport te komen.

Mevrouw ...: Nee, maar ...

De voorzitter: Volgens mij ... Volgens mij volgen wij gewoon de advisering van de ad... Van de rapporteurs. Alleen op drie punten was dat niet helemaal duidelijk. Nou eentje was ondertussen al eerder duidelijk geworden. De andere twee heeft u een duidelijke uitspraak over gedaan. Dus dan kunnen wij gewoon de rapporteurs volgen. Ja? Als u daarmee in kunt stemmen dan stellen we dat vast. Want niemand vraagt daar verder dan stemming over. Nee, de heer Van den Raadt is er niet.

Sluiting

De voorzitter: Ik constateer dat we daarmee aan het einde gekomen zijn van de agenda. Het is toch ietsje later geworden dan we dachten, maar het is toch een redelijke tijd. Volgens mij is het nog een beetje licht buiten. Ik wens u nog een fijne avond. Ik sluit de vergadering.